

Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

**Історія таланту.
Микола Лисенко.**
(180 років від дня народження)
Біобібліографічний покажчик

Полтава 2022

Історія таланту. Микола Лисенко. (180 років від дня народження): біобібліогр. покажч. / уклад.: В. П. Балюк, Н. М. Кузьміна, С. В. Спірякова (відп. за вип.), О. В. Токміленко; Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Бібліотека імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха. Полтава, 2022. 30 с.

Видання складається з декількох частин. «Микола Лисенко: засновник української національної музики» – зібрані узагальнені цікаві факти про композитора: дитинство, юність, особисте життя (дружини та діти), становлення видатної особистості як композитора та диригента.

Маючи у фонді Бібліотеки імені Михайла Андрійовича Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка три дореволюційні видання (1904, 1912 та 1913 років), а саме:

- *Комаров М. Библиографический указатель музыкальной и литературной деятельности Н. В. Лысенка : (1863–1903 гг.). Киев, 1904. 25 с.
URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/18684>*
- *Пчілка О. Микола Лисенко. Київ : Час, 1912. 72 с. (Життєписи українських діячів).
URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/18685>*
- *Будищанець В. Славний музика Микола Лисенко, його життя і праця. Полтава : [б. в.], 1913. 47 с. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/18686>*

Окремої уваги заслуговує сканований документ:

- *Бібліографія / укладач А. І. Касперт. Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 200–221. Цей бібліографічний покажчик охоплює літературу (книги та статті з періодичних видань) про М. В. Лисенка, яка була надрукована за період 1917–1962 рр. Покажчик складається з десяти розділів, в межах розділів – за алфавітним порядком. Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено згідно з чинними державними стандартами того часу.*

Укладачі вирішили долучити його до біобібліографічного покажчика.

До основної частини покажчика «Історія таланту. Микола Лисенко» увійшли наукові публікації, які розкривають зміст досліджуваної тематики з фонду Бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Документи упорядковані у хронологічно-алфавітній послідовності розташування бібліографічних записів (з 1904 р. по 20120 р.) за загальною нумерацією (225 джерел українською мовою). Окремою структурною частиною видання є допоміжний матеріал, представлений іменним покажчиком. Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено згідно з чинними державними стандартами України (ДСТУ 8302:2015).

Видання адресоване широкому загалу користувачів: науковцям і викладачам закладів вищої освіти, студентам, вчителям, учням загальноосвітніх шкіл, бібліотечним працівникам, усім небайдужим до української історії та культури.

Микола Лисенко: засновник української національної музики

22 березня 1842-го народився український композитор, піаніст, хоровий диригент **Микола Лисенко**. Він вважається засновником української національної музики.

Саме Микола Лисенко написав музику до хорового твору, який став духовним гімном України – **"Боже, великий, єдиний"**. Один із перших інтерпретував Кобзар Шевченка, робив обробки народних пісень, автор 10 опер (серед них **"Різдвяна ніч"**, **"Утоплена"**, **"Наталка Полтавка"**, **"Тарас Бульба"**, **"Енеїда"**) і сотень інших музичних творів.

Видане у 1950-1959 роках 20-томне зібрання не вмістило всієї спадщини композитора.

Миколу Лисенка називали гетьманом, сонцем і батьком української музики.

Цікаві факти про композитора

Читати навчив Фет

Мати Лисенка походила з козацького роду Булюбашів. Її предок – турок, який утік на Січ. Материному дядькові, Миколі Булюбашу, належало село Гриньки, де й народився майбутній композитор. У дворі дядька Булюбаша стояло дві старовинні козацькі гармати, з яких салютували по святах. У цьому середовищі всі добре знали одне одного, близькі сусіди часто ставали родичами.

Батько Миколи Лисенка командував ескадроном у кірасирському полку, що стояв у Кременчуцькому повіті. У тому полку служив російський поет Афанасій Фет.

"Перше виховання нашого композитора було поведене на аристократичний лад: чиста французька мова, вишукані манери, танці, уміння невимушено триматися у вітальні—ось що вимагалось від дитини ... Відомий поет Фет навіть дорікав матері Лисенка, що вона вчила сина спершу азбуки французької, і взявся сам учити його російської. Через те, що на уроках Фет змушував свого учня писати букви олівцем, останній став приставати до офіцерів з проханням дати олівця, за що й прозвали його в полку "Карандашиком", – згадував Михайло Старицький

Ті самі офіцери навчили його триматися в сідлі. У нього рано проявився музичний слух: коли полковий оркестр фальшивив, малий тікав, затуливши вуха. Мати добре грала на фортепіано, і він з нею – у чотири руки.

Волів краще говорити французькою, ніж російською

Удома батько розмовляв українською. А мати, хоч із Полтавщини родом, випускниця петербурзького Смольного інституту, мову забула, не могла вимовити "паляниця". Було, що вони з Миколою розмовляли тільки французькою, бо він не хотів по-російськи. Згодом, як став знаменитий, мати, на догоду йому, переходила на українську, але так невміло, що Лисенко сміявся : *"Мама, не терзайте Україну!"*

Вперше закохався на пару із Старицьким

Про перше кохання Миколи Лисенка залишив спогади письменник **Михайло Старицький**. Хлопець рано осиротів і виріс у сім'ї свого дядька Віталія Романовича Лисенка – батька Миколи. Останній доводився йому троюрідним братом.

На канікулах після 5 класу гімназії Лисенко та Старицький закохалися в одну й ту саму дівчину. Вона гостювала на сусідньому хуторі. Кокетлива блондинка звалася Теклею. Можливо, була полька але, писав Старицький, "русским языком владела хорошо, а глазками еще лучше". Ревнощів між хлопцями не було, і вони разом склали план, як завоювати її серце. Вирішили, що Микола напише музику, а Михайло – вірші. І потім співатиме їхній витвір, бо має добрий баритон. Так і зробили. Пісня закінчувалася словами:

Дай хоть единое лобзанье

За наш сердечный мадригал!

Коли батьків не було вдома, паничі впрохали кучера запрягти коней і в парадних гімназичних мундирах – червоний комір із золотим шиттям – подалися до Теклі. Вона сиділа на хуторі сама – господарі десь поїхали. Хлопці після вечірнього чаю з успіхом оприлюднили свій спільний твір.

У нагороду Текля простягнула їм обидві руки для поцілунку. *"Мабуть, ми цілували їх довше, ніж годиться, – зізнавався потім Старицький, – бо кокетка сказала: "Досить! Більше – якщо заслужите!" Але лишила їх ночувати на хуторі – щоб уранці їхати разом на пікнік до Дніпра. Хлопці не спали – ділилися враженнями та планами на завтра. "Вдруге такого трепету неземного блаженства в житті вже не повторюлось", – пише Михайло Старицький.*

Його слухалася Леся Українка

Коли й Лисенки, і Старицькі жили в Києві, старі сусідські зв'язки підтримували й тут. Оселилися в районі, де сходяться вулиці Тарасівська та Маріїнсько-Благовіщенська – нинішня Саксаганського. Поруч жила родина Косачів. Ларису Косач – **Лесю Українку** – вчила грати на фортепіано Ольга, перша дружина

Лисенка. А він сам ще раніше тримав вінець при вінчанні Лесиної матері, в літературі відомої під псевдонімом **Олена Пчілка**.

Пчілка переповідає таку історію з часів, коли в українській культурі вже набирали сили модернізм. Якось композитор попросив Лесю Українку написати вірш до його кантати на смерть Тараса Шевченка. Леся не терпіла писати вірші "з нагоди", а тут Лисенко – патріарх. Та ще й вимагав, щоб вірш починався словами "Вмер батько наш та й покинув нас".

"Коли то вже було!" – сказала Леся.

Микола Віталійович дуже серйозно відповів, що ця втрата не має строку давності. І Леся таки почала вірш саме з того рядка – хоч будь-кому іншому відмовила б.

Вибрав Україну замість Європи і Росії

Після навчання на природничому відділенні фізико-математичного факультету Харківського університету, за рік перевівся до Київського. Отримав ступінь кандидата природничих наук, але заробляв як учитель музики. У 1867-му почав учитися як піаніст у Лейпцизькій консерваторії, яка вважалась однією з найкращих у Європі. За навчання платив 80 талерів на рік. При тім голландська сорочка коштувала 2 талери, пляшка – 1 талер, двокімнатне житло – 9 талерів на місяць, а прокат рояля – 4 талери на місяць.

Завершив навчання у консерваторії, пройшовши 4-річний курс навчання усього за два роки. В характеристиці, доданій до випускного свідоцтва, сказано: *"Пан Лисенко, при своїй зразковій старанності й чудовому таланті, досяг блискучих успіхів і є піаністом, віртуозна техніка й характерне, піднесене та духовно наснажене, виконання якого значно виходять за межі того, що звичайно вимагається від учнів"*.

Лисенкові, як піаністові, пророкували блискуче майбутнє в Німеччині, але він поїхав в Україну.

У 1874 році вступає до Петербурзької консерваторії у клас до всесвітньо визнаного у цій галузі майстра М. **Римського-Корсакова**, який скінчив у 1876.

"...Заняття у Римського-Корсакова збільшили його музичну ерудицію і розкрили перед ним нові таємниці звукових композицій. Петербуржці навіть пропонували Лисенкові посаду капельмейстера у приватній опері з перспективою переходу на імператорську сцену ... Але Лисенка тягла додому туга за батьківщиною", – згадує Старицький.

З першою дружиною прожив 12 років

Батьки **Ольги О'Коннор** – першої дружини композитора – поміщики шотландсько-французького походження. Жили неподалік Лисенків – у

Миколаївці, нині Фрунзівка Глобинського району на Полтавщині. У ній молодята й вінчалися в липні 1868 року. *"Ольга была... очень хорошенькая, умная, острая и живая чрезвычайно. Приглянулась мне в период моего отъезда за границу в Консерваторию. Тоскуя по родине, я стал писать Ольге. Вот и начало Гименея! Приехав летом на вакаши, я, подгоняемый Ольгой (я всегда был несколько конфузлив), объяснился"*, – згадував Лисенко 1908-го.

Вони з Ольгою прожили 12 років, але не мали дітей. Очевидно, через те й розійшлися. Не офіційно, бо тоді це був складний процес, суд вимагав би назвати "винних". А вони обоє цього не хотіли. Просто припинили жити разом і зберегли добрі стосунки. Вважають, що романс "Коли розлучаються двоє" на слова Генріха Гайне Лисенко присвятив саме Ользі О'Коннор.

Загалом першій дружині присвятив **11** творів, серед яких обробка української народної пісні "Ой на гору козак воду носить..."

Друга – народила 7 дітей

Другою його дружиною стала знову Ольга – з чернігівського роду **Липських** (1860–1900). Вона хотіла в нього вчитися грі на фортепіано – для вступу до консерваторії. Він поселив ученицю в своєму домі на Хрещатику, 41 – навпроти нинішнього ЦУМу. Цей дім не зберігся. До консерваторії вона так і не вступила. Народила Лисенкові сімох дітей. Вижило 5. Померла 1900-го при народженні останнього – Тараса. Лисенко казав, що хлопець дуже схожий на матір, особливо – очима. Оскільки вони жили невінчані, діти, за тодішнім звичаєм, не могли вважатися законними. Але Ольга О'Коннор – вінчана дружина – надала всі необхідні свідчення та документи, щоб Микола Віталійович міг "усиновити" своїх дітей.

Другій дружині не присвятив жодного твору.

Останнє кохання – молодша на 44 роки інститутка

На схилі літ він мав іще один роман – із молодшою на 44 роки **Інною Андріанопольською**. Побачив її в Інституті шляхетних дівчат: Вона там училася, а він викладав музику. Стосунки розвивалися переважно епістолярно. Листування спершу йшло через класну даму мадам Журавську. *"Я человек немолодой, но не хочу сказать, что стар душой, духом, убеждениями, деятельностью, я не сдаюсь и не сдамся, пока хоть одна капля крови проходит через мое сердце"*, – писав Лисенко Інні.

Вони жили невінчані.

Хоровою справою займався все життя

У 1902-му починається подорож Україною хору Лисенка – 36 хористів і двох солістів (всього таких було 4). У грудні 1903-го урочисте святкування 35-ліття

творчої діяльності Лисенка в Києві тривало три дні. Потім, за участі композитора, продовжилося у Львові. Наступного року на кошти, зібрані до його ювілею, Лисенко відкрив власну Музично-драматичну школу, що мала програму вищого навчального закладу. Під школу винайняв особняк професора Івана Сікорського, батька авіаконструктора Ігоря Сікорського, на вул. Підвальній, 1, сучасний Ярославів Вал. Будинок не зберігся. Школа після смерті Лисенка носила його ім'я, потім на її основі утворені Київську консерваторію та Київський театральний інститут.

Поховали на 5 день

Помер Микола Лисенко раптово. У вересні 1912 року його приятель, професор **Триштель**, застерігав, що серце композитора в ненадійному стані. А вранці 24 жовтня Микола Віталійович зібрався йти до Музично-драматичної школи – і тут стався серцевий напад. За півгодини маестро не стало. Олена Пчілка згадувала, що після смерті на його обличчі ще якийсь час лишався живий вираз жалю й смутку. Згодом він зійшов і лице покійника стало суворе. Похований на п'ятий день – чекали, доки з'їдуться родичі, діти та численні делегації з усієї України. На **Байкове кладовище** труну супроводжували тисячі людей, кілька хорів. Коли процесія йшла Васильківською повз театр Садовського, нинішня Оперета, оркестр театру загравав Жалобний марш Лисенка.

Український педагог **Софія Русова** згадувала його так:

"Був типової мистецької вдачі. Він любив музику, любив Україну. І це останнє почуття перемагало перше. Він поставив собі метою служити українській музиці, і через те писав лише на українські тексти і не згоджувався на їх переклад московською мовою. Через те його опери не ставилися на російській сцені і, не маючи необхідної на ті часи російської апробації, лежали в теці композитора аж до самої його смерті або виставлялися на українській сцені з далеко невідповідними силами й не знавцями музики".

Джерело інформації:

<https://www.hroniky.com/news/view/15053-mykola-lysenko-zasnovnyk-ukrainskoi-natsionaltoi-muzyky>

БІБЛІОГРАФІЯ

Бібліографічний покажчик охоплює літературу про М. В. Лисенка, яка була надрукована в Радянському Союзі за період 1917—1962 рр. Це в основному книги і журнальні статті. З газетного матеріалу до бібліографії включені статті, надруковані в ювілейні роки (1942, 1952, 1962), в яких подаються нові відомості з біографії і творчої діяльності М. В. Лисенка, а також рецензії на книги і оперні вистави за його творами.

З робіт музикознавців західних областей України подані лише ті, що опубліковані після 1939 р.

При збиранні матеріалу були використані літописи друку і деякі періодичні видання, а також книжковий фонд кабінету музики Державної публічної бібліотеки Академії наук Української РСР.

Покажчик складається з десяти розділів.

У межах кожного розділу матеріал розміщений в алфавітному порядку. Видання одного автора упорядковані за алфавітом їх назв.

Твори, які видавались російською мовою, подані до бібліографії в оригіналі. Статті одного автора, написані різними мовами, згруповані за українським алфавітом.

Якщо назва статті не розкриває її змісту, в кінці бібліографічного запису подається коротка анотація.

І. ЛИСЕНКО М. В. ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ

Авах М. Наша гордість. До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка. — «Соціалістична Харківщина», 1962, 21 березня.

Архівович Л. Гігант творчої думки. — «Радянська культура», 1962, 22 березня.

Архівович Л. М. В. Лисенко. — В кн.: Співи та музика. Навчальний посібник для педагогічних училищ. Ред. М. Гордійчука і О. Равінова. К., «Радянська школа», 1955, с. 244—255.

Архівович Л. М. В. Лисенко. — В кн.: Співи та музика. Навчальний посібник для педагогічних училищ. Ред. М. Гордійчука. К., «Радянська школа», 1959, с. 363—374.

Архівович Л. Николай Витальевич Лысенко (1842—1912). — «Советская музыка», 1951, № 6, с. 32—95. (Музыкальное наследство).

Архівович Л. і **Гордійчук М.** М. В. Лисенко. Життя і творчість. К., «Мистецтво», 1952, 247 с. (Академія наук УРСР. Інститут

мистецтвознавства, фольклору та етнографії). Нотографія: «Список творів М. В. Лисенка», с. 237—245.

Рец.: Карішева Т. І. Книга про класика української музики. — «Радянське мистецтво», 1953, 22 квітня; Кулаковський Л. Книга о Н. В. Лысенко. — «Советская музыка», 1953, № 11, с. 75—76; Шеголь Н. Книга о Н. В. Лысенко. — «Правда Украины», 1953, 24 мая.

Архимович Л., Шреер-Ткаченко А., Шеффер Т., Карышева Т. Музыкальная культура Украины. М., Музгиз, 1961. 214 с.

На стор. 64—74 — про М. В. Лисенка.

Білокопитов О. Микола Віталійович Лисенко (95 років з дня народження). — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 11—18.

Богомолець О. До 100-ліття з дня народження М. В. Лисенка. — «Вісті АН УРСР», 1942, № 3-4, с. 60—62.

Булат Т. Героїка в хорах М. В. Лисенка. До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка. — «Мистецтво», 1962, № 2, с. 12—13.

Булат Т. З нових матеріалів про М. В. Лисенка. — «Мистецтво», 1957, № 2, с. 42—43.

Булат Т. Лисенко і революційна молодь. — «Молодь України», 1962, 20 березня.

Булат Т. Народжені революцією. — «Мистецтво», 1962, № 4, с. 25—26.

Булат Т. Памяти Н. В. Лысенко. — «Советская музыка», 1962, № 6, с. 152—153.

Великий митець. — «Наука і життя», 1962, № 3, с. 16.

До 120-річчя з дня народження українського композитора М. В. Лисенка.

Виноградов В. За творческую перестройку. — «Советская музыка», 1947, № 4, с. 43—55.

На с. 44 — про творчість М. В. Лисенка.

Возняк М. До життя і діяльності Миколи Лисенка. — «Життя і революція», 1928, № 5, с. 133—145.

Ган Я. Співець України. — «Комуніст», 1942, 28 березня.

До сторіччя з дня народження М. В. Лисенка. Огляд його творчості.

Гейліг М. Творча діяльність М. В. Лисенка. — «Радянська музика», 1938, № 2, с. 17—22.

Гейліг М. Творчество Н. В. Лысенко. — «Советская музыка», 1941, № 3, с. 51—60.

Гордійчук М. Корифей української музики. (До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка). — «Комуніст України», 1962, № 2, с. 77—81.

Гордійчук М. Сонце української музики. — «Соціалістична культура», 1962, № 3, с. 4—5; «Радянська Україна», 1962, 21 березня.

Грінченко М. М. В. Лисенко. — В кн.: Грінченко М. О. Вибране. Упор. і ред. М. Гордійчука. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959, с. 398—445.

Грінченко М. Історія української музики. К., «Спілка», 1922, 278+X с.

Розділ VII, с. 196—247 — про М. В. Лисенка.

Грінченко М. Микола Віталійович Лисенко (1842—1942). «Вісті АН УРСР», 1942, № 3—4, с. 62—74.

- Грінченко М.** Микола Лисенко (1842—1942). — «Українська література», 1944, № 2, с. 111—121.
- Грінченко М.** Музичне життя у Києві. — «Червоний шлях», 1923, № 2, с. 265—266.
На с. 266 — музична діяльність Лисенка.
- Грінченко М.** Український романс. — В кн.: Грінченко М. О. Вибране. Упор. і ред. М. Гордійчука. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959, с. 398—445.
На с. 243—269 — про романсову творчість М. В. Лисенка.
- Губерман О.** З учбового зошита М. В. Лисенка. — «Мистецтво», 1955, № 2, с. 43—44.
- Дей О.** Видатний український композитор. [М. В. Лисенко]. — «Вільна Україна», 1952, 22 березня.
- Довженко В.** Лисенко і сучасність. — «Радянська Україна», 1962, 11 листопада.
- Дореволюційна російська преса про М. В. Лисенка.** (Дещо з матеріалів). — «Музика», 1927, № 5-6, с. 36—42.
- Дремлюга М.** Українська фортепіанна музика. (Дожовтневий період). К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1958. 167 с.
На стор. 54—69; 143—147 — про фортепіанну творчість М. В. Лисенка.
- Дурнев И.** Из глубин народных. (К 120-летию со дня рождения Н. В. Лисенко). — «Львовская правда», 1962, 22 марта.
- Дяченко В.** Микола Віталійович Лисенко. Життя і діяльність. К., «Мистецтво», 1941. 144 с. Прим.: с. 137—142; перелік ілюстрацій: с. 143.
- Дяченко В.** Микола Віталійович Лисенко. Життя і діяльність. К., «Мистецтво», 1951. 115 с.
- Єсипенко Р.** Музично-драматична школа Миколи Віталійовича Лисенка та аматорське театральне мистецтво. — «Народна творчість та етнографія», 1962, кн. 4, с. 95—98.
- Історія Києва.** Т. I. К., Вид-во АН УРСР, 1959. 802 с.
На стор. 354—356, 439, 440, 496, 497, 501—510, 515, 517, 720, 725—732 — про життя, творчість і діяльність М. В. Лисенка.
Статті «Музика» написані Л. Архімович.
- Йориш В.** Творець музичних скарбів. — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 22.
- Каришева Т.** Сокальський і Лисенко. — В кн.: Каришева Т. П. П. Сокальський. Нарис про життя і творчість. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959, с. 219—227.
- Козицький П.** Кирило Стеценко. — «Музика», 1923, № 3—5, с. 8—18.
Про співпрацю композиторів К. Стеценка і М. Лисенка.
- Козицький П.** Микола Віталійович Лисенко. — В зб. нот: Лисенко М. Зібрання творів в двадцяти томах. Т. I. К., «Мистецтво», 1953, с. 7—16.
- Козицький П.** Микола Віталійович Лисенко. — «Київська правда», 1952, 22 березня.
Передруковано в багатьох периферійних газетах.
- Козицький П.** Українська музична культура. Нарис перший. — «Українська література», 1941, № 1—2, с. 152—157.

- На стор. 156—157 — роль і значення М. Лисенка в українській музичній культурі.
- Костюк О.** Геній української музики. [М. В. Лисенко]. — «Робітничка газета», 1962, 22 березня.
- Кривусів-Борецький В.** Батько української музики Микола Лисенко. [К.], «Дзвін», [1920]. 32 с.
- Кротевич Є.** Народний. До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка. — «Літературна Україна», 1962, 20 березня.
- Крячко П. М.** В. Лисенко. До 120-річчя з дня народження. — «Зоря Полтавщини», 1962, 16 березня.
- Лысенко Н. В.** Автобіографія. — «Советская музыка», 1937, № 12, с. 84—93.
- Лисенко Микола Віталійович.** — Українська Радянська Енциклопедія. Т. 8, с. 126—127.
- Лысенко Николай Витальевич (1842—1912).** — Большая Советская Энциклопедия. 1938, т. 37, с. 512.
- Лысенко (Лисенко) Николай Витальевич.** — Большая Советская Энциклопедия. Изд. 2-е, т. 25, с. 497—498.
- Лысенко Николай Витальевич.** — Малая Советская Энциклопедия. 1931, т. 4, с. 654.
- Лысенко (Лисенко) Николай Витальевич.** — Малая Советская Энциклопедия. Изд. 3-е, т. 5, с. 739—740.
- Лысенко (Лисенко) Николай Витальевич.** — Энциклопедический словарь. М., Государственное научное издательство БСЭ, 1959, с. 136.
- Лисенко О.** Великий син великого народу. — «Соціалістична Градіжчина», 1962, 22 березня.
- Лисенко О.** Великий український композитор. — До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка. — «Ленінська правда», 1962, 12 січня.
- Лисенко О.** Він залишиться у віках. — «Колгоспне село», 1962, 21 березня.
- Лисенко О. М. В. Лисенко.** (До 120-річчя з дня народження). 1962. 26 с. Склограф. (Т-во для поширення політичних та наукових знань Української РСР).
- Лисенко О.** Неопубліковані твори М. В. Лисенка. — «Україна», 1941, № 2, с. 10.
- Лысенко О.** Народно-освободительные идеи в творчестве Н. В. Лысенко в предреволюционный период и в революцию 1905—1907 гг. — Научно-методические записки. (Киевская государственная консерватория). Сб. 1956 г. К., Государственное издательство изобразительного искусства и музыкальной литературы УССР, 1957, с. 81—94.
- Людкевич С.** Форма солоспіву Лисенка. — Наукові записки. (Львівська державна консерваторія ім. М. В. Лисенка). Питання історії і теорії української музики. Вип. 1. Вид-во Львівського державного університету, 1957, с. 3—15.
- Майборода Г.** Наш взірець (М. В. Лисенко). — «Вечірній Київ», 1962, 22 березня.
- Майборода П.** Лицом к солнцу, к народу. — «Правда Украины», 1962, 22 марта.
- Медведик П. М.** В. Лисенко в Тернополі. — «Вільне життя», 1962, 23 березня.

- Микиша М.** Музика в серці. — «Вечірній Київ», 1962, 22 березня.
До 120-річчя з дня народження М. В. Лисенка.
- Михайлов М.** Композитор-демократ Микола Лисенко. Стенограма публічної лекції. К., 1952. 35 с. (Т-во для поширення політичних та наукових знань Української РСР).
- Міяковський В.** Невідомі твори М. В. Лисенка. (За ненадрукованими матеріалами). — «Червоний шлях», 1923, № 2, с. 220—225.
- Новицький О. М. В. Лисенко в світлі відносин до нього сучасників на Україні.** — У кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. 1, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 117—124 (Всеукраїнська Академія наук).
- Пархоменко Л.** Революція 1905—1907 рр. и украинская музыка начала XX столетия. — Научно-методические записки (Киевская государственная консерватория). Сб. 1956 г. К., Государственное издательство изобразительного искусства и музыкальной литературы УССР, с. 63—80.
- Перунов В.** Вічно живий. — «Радянська культура», 1962, 15 березня.
- Печеняк С.** Композитор-демократ. М. В. Лисенко. — «Вільна Україна», 1952, 19 листопада.
- Пилипчук Р.** Великий композитор на Буковині (М. В. Лисенко). — «Радянська Буковина», 1932, 23 березня.
- Полфьоров Я.** Микола Лисенко (1842—1912). Музичні силуети. — «Червоний шлях», 1928, № 5-6, с. 210—221.
- Полфьоров Я.** Микола Лисенко в світлі сучасності. — «Музика», 1927, № 5-6, с. 4—23.
- Ревуцький Д.** Автобіографії М. В. Лисенка. (Автобіографічні записки). — У кн.: Українська музикальна спадщина. Зб. статей. К., «Мистецтво», 1940, с. 44—46. (Київська державна орденна Леніна консерваторія ім. П. І. Чайковського. Кафедра історії музики).
- Ревуцький Д.** Меланія Овдієвна Загорська — співробітниця Лисенка. — В кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. 1, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 73—78. (Всеукраїнська Академія наук).
- Ревуцький Д.** Музикальна освіта М. В. Лисенка. — В кн.: Українська музикальна спадщина. Зб. статей. [К.], «Мистецтво», 1940, с. 67—77. (Київська державна орденна Леніна консерваторія ім. П. І. Чайковського. Кафедра історії музики).
- Ревуцький Д.** Хорова діяльність М. Лисенка. — В нотах: Лисенко М. Повна збірка творів. Том IV. Вип. 1. Харків — Київ, «Література і мистецтво», 1931, с. 3—14.
- Ревуцький Л.** Думки про музику. — «Україна», 1941, № 1, с. 9.
Згадка композитора про свого вчителя М. В. Лисенка.
- Рильський М.** Рицар української пісні. (До сотих роковин з дня народження Миколи Лисенка). — В кн.: Максим Рильський. Твори. Т. III. К., Державне видавництво художньої літератури, 1955, с. 357—361.
- Родаченко І.** Співець душі народної. — «Робітнича газета», 1962, 4 листопада.
- Солтыс В. и Владимирский А.** Выдающийся украинский композитор [Н. В. Лысенко]. — «Знамя коммунизма», 1962, 19 ноября.

- Тележинський С. М. В. Лисенко як диригент.** — «Музика», 1927, № 5—6, с. 23—27.
- Тимофєєв В. І** шні — з нами. — «Радянська культура», 1932, 22 березня.
Фортепіанна творчість М. В. Лисенка.
- Тороповський М. М. В. Лисенко у Львові.** — «Вільна Україна», 1962, 16 грудня.
- Чаговець В. М. В. Лисенко. К., «Мистецтво», 1949. 27 с.**
Рец.: Т. К. Популярні брошури о класиках. — «Советская музыка», 1960, № 9, с. 106—108.
- Хлебнікова Л.** Розвивати кращі традиції. — «Мистецтво», 1958, № 6, с. 20—22.
У статті йдеться про роль творчості українських композиторів, зокрема М. В. Лисенка, у справі музичного виховання дітей.
- Шреєр А.** Микола Віталійович Лисенко. К., 1940. 16 с. Бібл.: «Список музичних творів для показу», с. 2. (Центральний будинок художнього виховання дітей).
- Шреєр-Ткаченко А., Шеффер Т., Архимович Л., Карышева Т.** Українська ССР. Музикальна культура союзних республік. М., Музгиз, 1957. 237 с.
На стор. 93—108 — про М. В. Лисенка.

II. ОПЕРИ М. В. ЛИСЕНКА

- Архимович Л. Б.** Українська класична опера. Історичний нарис. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1957, с. 156—242. (Академія наук УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії).
- Гейліг М.** Оперна творчість Лисенка. — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 23—28.
- Гейліг М.** Оперна творчість М. В. Лисенка. — В кн.: Українська музикальна спадщина. Зб. статей. К., «Мистецтво», 1940, с. 78—114. (Київська державна орденна Леніна консерваторія ім. П. І. Чайковського, Кафедра історії музики).
- Гнатюк М.** Задум опери «Гайдамаки». Нові матеріали про М. В. Лисенка. — «Літературна Україна», 1962, 6 березня.
- Гозенпуд А.** Гоголь в музиці. — В кн.: Литературное наследство. Т. 58. М., 1952, с. 893—924. Бібліографія у примітках. с. 923—924.
На стор. 916—918 — про опери «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба» М. Лисенка.
- Гордійчук М.** Безсмертні творіння. — «Радянська культура», 1959, 9 квітня.
Опери на сюжети М. В. Гоголя, зокрема «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба» М. В. Лисенка.
- Тольба В.** Всі твори М. В. Лисенка на сцені. — «Радянська культура», 1958, 5 січня.
- Щоголь М.** Забуті скарби. — «Радянське мистецтво», 1954, 11 серпня.
Про байдуже ставлення керівників оперних театрів України до постановки української оперної спадщини, зокрема творів М. В. Лисенка.

«АНДРАШІАДА»

- Архівович Л. Українська класична опера, с. 162—164.
- Ревуцький Д. «Андрасіада» — опера М. Лисенка на текст М. Драгоманова та М. Старицького (1866). — В кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. 1, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 79—116. (Всеукраїнська Академія наук).
- Юрмас Я. Перша вистава «Андрасіади». — «Пролетарська правда», 1928, 19 травня.
- Я. Ю. До постанови опери Лисенка «Андрасіада». — «Пролетарська правда», 1928, 11 травня.

«ГАРКУША»

- Архівович Л. Українська класична опера, с. 158—160.

«ДИТЯЧІ ОПЕРИ»

- Архівович Л. Українська класична опера, с. 223—230.
- Брюгген В. і Хмара В. Дитячі опери Лисенка. — «Вечірній Київ», 1956, 2 липня.
- Гусев А. Опера в Малині. — «Радянська освіта», 1961, 2 квітня.
«Пан Коцький» у середній школі № 1 м. Малина.
- Козицький П. Дитячі опери М. В. Лисенка на сцені Київського театру. — «Радянська Україна», 1956, 18 листопада.
- Лисенко О. Опера в сільській школі. — «Радянська культура», 1961, 15 червня.
Опера М. В. Лисенка «Пан Коцький» в с. Тарасівка на Київщині.
- Ляшенко И. Детские оперы Н. В. Лысенко. — «Правда Украины», 1956, 10 июля.
- Михайлов М. Дитячі опери Лисенка на київській сцені. — «Київська правда», 1956, 14 липня.

ЕНЕІДА

- Архівович Л. Українська класична опера, с. 230—237.
- Гордійчук М. Друге народження «Енеїди». Нова постановка Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. — «Радянська Україна», 1959, 7 червня.
- Довженко В. Опера, народжена вдруге. — «Радянська культура», 1959, 25 червня.
- Загайкевич М. Класичний музичний твір «Енеїда» знову на оперній сцені. — «Колгоспне село», 1959, 9 червня.
- Козицький Ф. На сцене «Энеида». Прем'єра в Государственном академическом театре оперы и балета УССР им. Т. Г. Шевченко. — «Правда Украины», 1959, 4 июля.
- Лисенко О. «Енеїда». — «Вечірній Київ», 1959, 21 травня.
- Лисенко О. Свято українського мистецтва. — «Робітнича газета», 1959, 17 червня.
Опера М. Лисенка «Енеїда» в постановці Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка.
- Ляшенко І. Відроджена «Енеїда». Нова вистава Державного ака-

демичного театру опери та балету УРСР ім. Т. Г. Шевченка. — «Літературна газета», 1959, 26 червня.

Михайлов М. Видатна опера великого композитора. «Енеїда» М. Лисенка на сцені Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. — «Київська правда», 1959, 6 червня.

Морозова И. Две оперы Лысенко на киевской сцене. — «Советская музыка», 1959, № 11, с. 106—110.

«Різдвяна ніч», «Енеїда».

Радченко Р. Лисенкіана поповнюється. Прем'єра «Енеїди» у Київському театрі опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. — «Молодь України», 1959, 7 червня.

Цикл опер композитора Лисенка. — «Радянська музика», 1937, № 1, с. 48.

Український радіокомітет провадить трансляцію опер: «Утоплена», «Енеїда», «Різдвяна ніч» та «Чорноморці».

Штогаренко А. Еней був парубок моторний. «Енеїда» М. Лисенка в постановці театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. — «Вечірній Київ», 1959, 9 червня.

«МАРУСЯ БОГУСЛАВКА»

Архімович Л. Українська класична опера, с. 160—162.

«НАТАЛКА ПОЛТАВКА»

Архімович Л. Українська класична опера, с. 194—202.

Богданов-Березовский В. Спектакль театра им. Т. Г. Шевченко. — «Ленинградская правда», 1951, 25 июля.

Рецензія на спектакль «Наталка Полтавка».

Волховской В. «Наталка Полтавка». — «Новое мистецтво», 1926, № 14, с. 10—11.

Воробьев Г. Опера в колхозном клубе. — «Литературный Саратов», 1952, № 16, с. 77—83.

«Наталка Полтавка» в с. Залесьянка Саратовської обл.

Воробьев Г. Опера на колхозной сцене. — «Советская музыка», 1952, № 4, с. 60—64.

«Наталка Полтавка» в с. Залесьянка Саратовської обл.

Гайдамака П. «Наталка Полтавка». Вистава Харківського театру ім. М. В. Лисенка. — «Соціалістична Харківщина», 1954, 14 листопада.

Гаккебуш В. «Наталка Полтавка» в Заполяр'ї. — «Радянська культура», 1960, 14 серпня.

Гастролі Полтавського театру у Мурманську.

Гольман Н. «Наталка Полтавка». Постановка Харьковського театру опери и балета. — «Молот», 1956, 8 июня.

Гордійчук М. «Наталка Полтавка». — «Вечірній Київ», 1954, 23 квітня.

Драк А. Праматір українського театру. — «Вечірній Київ», 1960, 1 червня.

Дьяконов А. «Наталка Полтавка» в концертном исполнении. — «Советская музыка», 1954, № 9, с. 103.

Москва. Зал ім. П. І. Чайковського. Постановка І. Козловського.

- Золотарьов Б.** Вперше на Чорноморському узбережжі. — «Радянська культура», 1957, 21 лютого.
- Опера «Наталка Полтавка».
- Йориш В.** «Наталка Полтавка». — «Комсомолец України», 1936, 28 лютого.
- Йориш В. і Манзій В.** «Наталка Полтавка». До постанови в Київській опері. — «Пролетарська правда», 1936, 26 лютого.
- Ковьяров И.** «Наталка Полтавка». Новый спектакль Академического театра оперы и балета им. Лысенко. — «Красное знамя», 1954, 3 ноября.
- Кузнецов К.** Украинская опера в Москве. — «Советская музыка», 1936, № 5, с. 74—80.
- Про оперу «Наталка Полтавка» в музичній обробці В. Я. Йориша.
- Кульчицький А.** Опера на районній сцені. — «Радянська культура», 1958, 12 січня.
- «Наталка Полтавка» в Таращанському Будинку культури.
- Масленникова И.** Понятное и родное. — «Советская культура», 1954, 20 мая.
- Про оперу «Наталка Полтавка». Гастролі Київського театру опери і балету в Москві.
- Мигай С.** Жемчужина украинской оперной классики. — «Советская культура», 1954, 11 мая.
- Опера «Наталка Полтавка». Гастролі Київського театру опери і балету в Москві.
- «Наталка Полтавка».** Оперне видовище на 3 дії. Текст І. Котляревського. Музика М. Лисенка і В. Йориша. Сцен. Н. Манзій, обр. тексту М. Рильського. Постави Державного академічного театру опери та балету УРСР. Гастролі в Москві 11—21 березня 1936 року. Приміщення Великого театру СРСР. К., «Мистецтво», [1936]. 52 с.
- Зміст: А. Г. і Д. Г. — «Наталка Полтавка» І. П. Котляревського, с. 7—15; Йориш В. — Про музику опери «Наталка Полтавка», с. 16—20; Манзій В., Йориш В., Рильський М. — Про роботу над «Наталкою Полтавкою», с. 21—25; Курочка-Армашевський І. — Про оформлення «Наталки Полтавки», с. 26—29; Верховинець О. — Про фольклор в опері «Наталка Полтавка», с. 30—34; лібретто — с. 35—52.
- Небольсин В.** «Наталка Полтавка». — «Вечерняя Москва», 1954, 12 мая.
- Гастролі Київського театру опери і балету в Москві.
- Орфенов Л.** «Наталка Полтавка». — «Труд», 1954, 19 мая.
- К гастролям Київського театру опери і балету в Москві.
- Охрименко П.** «Наталка Полтавка» в Литве. Из истории украинского театра. — «Советская Украина», 1961, № 1, с. 188—190.
- Петрусенко О.** До Москви. — «Вісті ЦВК УРСР», 1936, 1 березня.
- Київський театр опери і балету на Декаді українського мистецтва в Москві. Робота над роллю Наталки в опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка.
- Риженко Г.** «Наталка Полтавка». — «Мистецтво», 1960, № 5, с. 49.
- Рыбакова И.** «Наталка Полтавка». — «Горьковская правда», 1954, 25 июля.

Гастролі Одеського державного драматичного театру ім. Жовтневої революції у Горькому. До сторіччя першої постановки. Саква К. Український театр в Москві. — «Советская музыка», 1954, № 7, с. 74—80.

Самуйло В. «Наталка Полтавка» в старом Тифлісе. Из истории украинского театра. — «Советская Украина», 1961, № 1, с. 187—188.

Свирский О. «Наталка Полтавка». — «Знамя коммунизма», 1954, 4 сентября.

Чаговец В. Успішне поновлення класичної опери. «Наталка Полтавка» на сцені Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка — «Радянське мистецтво», 1949, 16 лютого.

Черняховский Ф. Две украинских оперы. — «Правда Севера», 1958, 28 июня.

«Наталка Полтавка» і «Тарас Бульба» у Харківському театрі опери і балету. Гастролі в Архангельську.

Шевченко І. Держопера. «Наталка Полтавка» з участю Саксаганського. — «Вісті ВУЦВК УРСР», 1926, 1 квітня.

«НОКТЮРН»

Архімович Л. Українська класична опера, с. 237—242.

Деркач І. Для любителів музики. — «Радянська культура», 1953, 11 червня.

«Ноктюрн» у Львівському театрі опери та балету.

Опера Лисенка «Ноктюрн» у виконанні студентів (Львів). — «Радянська культура», 1956, 26 грудня.

«РІЗДВЯНА НІЧ»

Архімович Л. Українська класична опера, с. 172—183.

Гордійчук М. Безсмертні творіння. — «Радянська культура», 1959, 9 квітня.

Гордійчук М. «Різдвяна ніч». — «Радянська культура», 1958, 16 жовтня.

Рец. на спектакль Київського театру опери і балету.

Жуковский Г. «Різдвяна ніч». — «Україна», 1958, № 23.

Касіян В. і Рильський М. Етнографією нехтувати не можна. — «Радянська культура», 1958, 28 грудня.

Про недоліки постановки опери М. Лисенка «Різдвяна ніч» на сцені Київського театру опери і балету.

Київська українська державна опера. Анкета «Радянського мистецтва» про постанову «Різдвяної ночі». Редакція закликає робітників та мистецькі сили подавати до «Радянського мистецтва» свої думки про постанову опери «Різдвяна ніч». — «Радянське мистецтво», 1929, № 2, с. 3—6.

Київська українська державна опера. До постанови опери «Різдвяна ніч». (Розмова з режисером-постановником Т. Вовченком). Як оформлено «Різдвяну ніч». (Розмова з худ. Армашевським-Курочкою). — «Радянське мистецтво», 1929, № 1, с. 3.

Козицький П. «Різдвяна ніч». — «Радянська Україна», 1958, 15 жовтня.

Спектакль Київського театру опери і балету.

- Лисенко О. «Різдвяна ніч». — «Вечірній Київ», 1958, 11 жовтня.
- Михайлов М. Велика мистецька подія. «Різдвяна ніч» М. Лисенка в Київському театрі опери та балету. — «Київська правда», 1958, 15 жовтня.
- Морозова И. Две оперы Лысенко на киевской сцене. — «Советская музыка», 1959, № 11, с. 106—110.
- Радченко Р. Перша українська опера. — «Колгоспне село», 1958, 12 жовтня.
- «Різдвяна ніч» в постановці Київського театру опери та балету.
- Радченко Р. Послухайте «Різдвяну ніч». — «Молодь України», 1959, 15 березня. (Недільні бесіди).
- «Різдвяна ніч» М. Лисенка. Опера на 3 дії, 5 картин. Лібретто М. Старицького. За однойменною повістю М. Гоголя. Літературна редакція М. Рильського. К., 1958. 30 с. (Державний орден на Леніна академічний театр опери та балету УРСР ім. Т. Г. Шевченка).
- В лібретто надруковані статті М. Рильського, В. Скляренка, М. Гордійчука.
- Савінов Б. Київська українська державна опера. Ще про «Різдвяну ніч». — «Радянське мистецтво», 1929, № 8, с. 6.
- Стефанович М. Светлый, жизнеутверждающий спектакль «Рождественская ночь» Н. В. Лысенко в Гос. орд. Ленина акад. театре оперы и балета УССР им. Т. Г. Шевченко. — «Правда Украины», 1958, 18 октября.
- Цикл опер композитора Лисенка. — «Радянська музика», 1937, № 1, с. 48.

«ТАРАС БУЛЬБА»

- А. З. До історії української опери у Києві. — «Музика», 1923, № 2, с. 19—22.
- У статті подані відомості про оперу М. В. Лисенка «Тарас Бульба», яка готувалась до постановки Театром української опери в 1920 та 1922 рр.
- Архівович Л. Українська класична опера, с. 202—222.
- Архівович Л. «Тарас Бульба». (Нова вистава Київського театру опери і балету). — «Київська правда», 1955, 18 травня.
- Брескін О. Ще раз про оперу «Тарас Бульба». — «Радянська музика», 1936, № 1, с. 18—21.
- Виноградов В. «Тарас Бульба». (Прем'єра в Киевском оперном театре им. Шевченко). — «Правда Украины», 1946, 23 ноября.
- Голумб А. «Тарас Бульба». — «Радянська культура», 1956, 1 лютого.
- Постановка Харківського театру опери та балету.
- Гордійчук М. Безсмертні творіння. — «Радянська культура», 1959, 9 квітня.
- Гордійчук Н. «Тарас Бульба». Прем'єра опери Н. Лысенко в Киевском государственном театре оперы и балета им. Шевченко. — «Правда Украины», 1955, 15 апреля.
- Грінченко М. «Тарас Бульба» М. Лисенка. — «Життя й революція», 1928, № 1, с. 99—105.
- Грошева Е. «Тарас Бульба». (Опера Н. Лысенко в Киеве). — «Советская музыка», 1955, № 11, с. 95—97.

- Данькевич К.** Опера «Тарас Бульба» на сцені Київського театру. — «Правда», 1955, 14 ноября.
- Довженко В.** «Тарас Бульба». — «Радянська Україна», 1946, 20 грудня.
Постановка у Київському театрі опери та балету.
- Драго І.** Глядач вимагає. — «Радянське мистецтво», 1954, 21 квітня.
Про включення опери «Тарас Бульба» до репертуару Київського театру опери та балету.
- Драго І.** Патріотичний спектакль «Тарас Бульба» на сцені Київського оперного театру. — «Радянська культура», 1955, 4 травня.
- Дурнев І.** Народная основа «Тараса Бульбы». К юбилею Н. В. Лысенко. — «Советская музыка», 1962, № 10, с. 53—58.
- Коваль М.** Второе рождение замечательной оперы. — «Советская культура», 1955, 9 августа.
«Тарас Бульба» в Киевском театре оперы и балета.
- Ковьяров І.** Жемчужина украинской музыкальной культуры. — «Красное знамя», 1955, 27 декабря.
«Тарас Бульба» в постановці Харківського театру опери та балету.
- Ковьяров І.** Молодежь вышла на сцену. «Тарас Бульба» Н. В. Лысенко в постановке Харьковского театра оперы и балета. — «Комсомольское знамя», 1956, 21 января.
- Козицкий П.** Опера «Тарас Бульба». — «Известия», 1955, 1 апреля.
Постановка Київського театру опери і балету.
- Козицький П.** «Тарас Бульба» в столичній опері. — «Нове мистецтво», 1928, № 8, с. 67; № 9, с. 8—9.
- Козицький П.** «Тарас Бульба». Нова постановка на сцені Київського театру опери та балету ім. Шевченка. — «Радянська Україна», 1955, 15 квітня.
- Косенко В.** «Тарас Бульба». — «Радянська музика», 1937, № 6-7, с. 15—20.
Рецензія на твір.
- Косенко В.** «Тарас Бульба». — «Советское искусство», 1937, 17 мая.
Рецензія на оперу і постановку Київського театру опери і балету.
- Лисенко О.** Класична опера повинна побачити сцену. Листи до редакції. — «Радянська культура», 1954, 9 червня.
Опера М. Лисенка «Тарас Бульба».
- Лисенко О.** «Тарас Бульба». — «Вечірній Київ», 1961, 6 грудня.
- Майборода Г.** «Тарас Бульба». — «Мистецтво», 1955, № 3, с. 27—29.
Рецензія на оперу.
- Майбурова К.** «Тарас Бульба». — «Вечірній Київ», 1955, 11 квітня.
Рецензія на постановку Київського театру опери і балету.
- Малишев Ю.** Непорушна дружба. Твори українських драматургів на сцені театрів Російської Федерації. — «Радянське мистецтво», 1952, 2 жовтня.
Опери «Тарас Бульба» М. Лисенка і «Молода гвардія» Ю. Мейтуса.
- Обговорення прем'єри опери «Тарас Бульба».** — «Радянська музика», 1937, № 6-7, с. 21—24.
Виступи П. Козицького, Г. Таранова, Л. Ревуцького, О. Ли-

- сенка, Б. Лятошинського, К. Данькевича та інших митців про нову редакцію опери в постановці Київського театру опери та балету.
- Опанасенко Д.** Недошліфований брильянт. «Тарас Бульба» в Київському театрі опери та балету. — «Радянське мистецтво», 1946, 4 грудня.
- Радченко Р.** Опера «Тарас Бульба». — «Молодь України», 1959, 22 березня. (Недільні бесіди).
- Ревуцький Л.** Нова редакція опери М. Лисенка «Тарас Бульба». — «Радянська музика», 1936, № 2, с. 6—9.
- Ревуцький Л.** «Тарас Бульба». — «Вісті ЦВК УРСР», 1937, 21 березня.
- Робота композитора над новою редакцією опери.
- Ревуцький Л.** «Тарас Бульба». — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 19—20.
- Робота композитора над новою редакцією опери.
- Рильський М.** Про нову редакцію опери «Тарас Бульба». — «Вісті ЦВК УРСР», 1937, 27 квітня.
- Саква К.** «Тарас Бульба». Декада української літератури и искусства. — «Советская культура», 1960, 19 ноября.
- Сарана О.** «Тарас Бульба» за океаном. — «Україна», 1962, № 6, с. 8.
- С-к.** Відкриття сезону у Київській Державній Академічній опері. — «Життя й революція», 1927, № 10-11, с. 166.
- Про постановку опери «Тарас Бульба» М. В. Лисенка.
- Тарас Бульба.** Опера на п'ять дій, вісім картин за повістю М. В. Гоголя, музика М. В. Лисенка, лібретто М. П. Старицького, редакція та додаткові епізоди муз. Л. Ревуцького, текст М. Рильського, оркестровка Б. Лятошинського. К., 1937. 43 с. Зміст: Класик української музики, с. 7—12; Дранішніков В. — Монументальний спектакль, с. 14—15; Ревуцький Л. — «Тарас Бульба» в новій редакції, с. 16—18; Лятошинський Б. — Оркестровка «Тараса Бульби», с. 19; Рильський М. — Про текст опери «Тарас Бульба», с. 10—21; лібретто, с. 25—43.
- Тростянецький М.** В оперному театрі столиці. — «Радянська культура», 1955, 21 вересня.
- «Тарас Бульба» М. Лисенка для трудівників колгоспного села.
- Хоткевич Г.** «Тарас Бульба». Опера М. Лисенка. — «Червоний шлях», 1924, № 11-12, с. 211—238.
- Черняховський Ф.** Две українських оперы. — «Правда Севера», 1958, 28 июня.
- Юрмас Я.** «Тарас Бульба» на Харківській оперній сцені. — «Музика», 1925, № 3, с. 147—148. Огляд преси.
- Юрьева В.** Монтаж оперы «Тарас Бульба». — «Музыка», 1937, 16 мая.
- Передача Всесоюзного радіокомітету.

«УТОПЛЕНА»

- Архімович Л.** Українська класична опера, с. 183—193.
- Браудо К.** «Майская ночь» Н. Лысенко. К постановке в Одесском оперном театре. — «Музыка», 1937, 16 июля.

- Вовченко М.** «Утоплена». Прем'єра в Київському театрі опери та балету. — «Літературна газета», 1950, 14 вересня.
- Гордейчук М.** «Утоплена» Н. В. Лысенко на сцене Киевского театра оперы и балета. — «Правда Украины», 1950, 6 сентября.
- Довженко В.** Видатний твір української оперної класики. «Утоплена» М. Лисенка на сцені Київського театру опери та балету. — «Радянське мистецтво», 1950, 13 вересня.
- Козицкий Ф.** Прем'єра опери «Утоплена». — «Советское искусство», 1950, 12 сентября.
- Козицкий П.** «Утоплена». Прем'єра в Київському державному театрі опери і балету ім. Т. Г. Шевченка. — «Радянська Україна», 1950, 6 вересня.
- Михайлов М.** Геніальна опера великого українського композитора. — «Київська правда», 1950, 6 вересня.
- «Утоплена» М. В. Лисенка в Київському театрі опери та балету.
- Цикл опер композитора Лисенка.** — «Радянська музика», 1937, № 1, с. 48.

«ЧОРНОМОРЦІ»

- Архімович Л.** Українська класична опера, с. 164—171.
- Коноваленко Я.** «Черноморцы». В постановке Харьковского украинского театра музыкальной комедии. — «Южная правда», 1960, 31 августа.
- Михайленко Р.** Современность и традиция. Заметки о двух спектаклях в постановке Харьковского театра музыкальной комедии. — «Львовская правда», 1959, 19 августа.
- Новости театра.** Харьковский театр музыкальной комедии показал давно не шедшую на украинской сцене оперу Н. Лысенко «Черноморцы»... — «Музыкальная жизнь», 1960, № 17, с. 6.
- Цикл опер композитора Лисенка.** — «Радянська музика», 1937, № 1, с. 48.

ІІІ. М. В. ЛИСЕНКО І МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР

- Булат Т.** Народна героїчна пісня в обробках М. В. Лисенка. — «Народна творчість та етнографія», 1962, № 1, с. 48—58.
- Булат Т.** Народна пісня — джерело музики М. В. Лисенка. — «Народна творчість та етнографія», 1962, № 3, с. 64—75.
- Василенко З.** М. В. Лисенко як збирач народних пісень. — «Народна творчість та етнографія», 1962, № 4, с. 50—55.
- Довженко В.** Лисенко про характерні особливості української народної пісні. — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 23—33.
- Дрімцов С.** Елементи народного стилю в творчості М. В. Лисенка. (До 80-х роковин народження). — «Шляхи мистецтва», 1922, № 1, с. 51—56.
- Квітка К.** М. Лисенко як збирач народних пісень. К., 1923. 18 с. (Українська Академія наук. Музично-етнографічний кабінет).
Рец.: М. Г. — «Музика», 1923, № 2, с. 25. Бібліографія.
- Квітка К.** Фольклористична спадщина Миколи Лисенка. — У кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історично-філологічного відділу, № 94, т. 1, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 9—72. (Всеукраїнська Академія наук).

- Лисенко М.** Народні музичні інструменти на Україні. Ред., передмова та прим. М. Щоголя. К., «Мистецтво», 1955. 66 с. (Академія наук Української РСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії).
- Лисенко М.** Про народну пісню і про народність в музиці. Ред., передмова та прим. М. Гордійчука. К., «Мистецтво», 1955. 88 с. (Академія наук Української РСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії).
- Лисенко М.** Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм. Ред., передмова та прим. М. Гордійчука. К., «Мистецтво», 1955. 88 с. (Академія наук Української РСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії).
- Ревуцький Д. Я.** Бігдай і Лисенкові пісні в його збірці. — У зб. нот: Лисенко М. Повна збірка творів. Т. IV. Вип. 13. Харків — Київ, «Література і мистецтво», 1931, с. 3—6.
- Штейнберг Е. Н. В.** Лысенко об украинских народных инструментах. — Ученые записки. (Государственный научно-исследовательский институт театра, музыки и кинематографии. Сектор музыки). Т. 2. Л., 1953, с. 378—388.

IV. М. В. ЛИСЕНКО І РОСІЙСЬКА МУЗИЧНА КУЛЬТУРА

- Архімович Л.** Лисенко і російська музична культура. — У кн.: Російсько-українські мистецькі зв'язки. К., «Мистецтво», 1955, с. 100—113.
- Глінка і Лисенко.** — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 20.
- Гозенпуд А.** Лысенко и Могучая кучка. — «Советская музыка», 1952, № 12, с. 62—67.
- Гозенпуд А. Н. В.** Лысенко и русская музыкальная культура. М., Музгиз, 1954. 153 с.
- Гозенпуд А. Н.** Лысенко. — В кн.: Из истории русско-украинских музыкальных связей. Сборник статей. М., Музгиз, 1956, с. 300—340.
- Грінченко М.** Чайковський і класики української музики — Лисенко, Стеценко, Степовий. — «Радянська музика», 1940, № 9, с. 7—12.
- Лисенко О. М. В.** Лысенко і російська музична культура. — «Радянське мистецтво», 1952, 19 березня.
- Лысенко О.** Творческие связи Н. А. Римского-Корсакова и Н. В. Лысенко. (По личным воспоминаниям). — В кн.: Н. А. Римский-Корсаков и музыкальное образование. Статьи и материалы. Под редакцией С. Л. Гинзбурга. (Ленинградская орден Ленина государственная консерватория им. Н. А. Римского-Корсакова).

V. М. В. ЛИСЕНКО І ПИСЬМЕННИКИ

- Архімович Л.** Велика співдружба. До 115-річчя з дня народження М. П. Старицького. — «Мистецтво», 1955, № 6, с. 35—36.
Про дружбу М. В. Лисенка з М. П. Старицьким.

- Гейліг М.** Музыка М. В. Лисенка до «Кобзаря». — «Радянська музика», 1939, № 2, с. 25—38.
- Гозенпуд А.** Гоголь в музыке. — В кн.: Литературное наследство. Т. 58. М., 1952, с. 893—924.
- Гордійчук М.** Безсмертні творіння. — «Радянська культура», 1959, 9 квітня.
- Гринченко Н.** Шевченко и музыка. — «Народное творчество», 1939, № 3, с. 31—33.
В статті розглядаються твори М. В. Лисенка на слова Т. Г. Шевченка.
- Грінченко М.** Шевченко і музыка. — У кн.: М. О. Грінченко. Вибране. Упор. і ред. М. Гордійчука. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959, с. 304—380.
На стор. 357—364 — про музику М. В. Лисенка до «Кобзаря» Т. Г. Шевченка.
- Грінченко М.** — Шевченко і музыка. [К.], «Мистецтво», 1941. 109 с.
У книзі досліджена творчість М. В. Лисенка на слова поета.
- Дашак З. и Передерий В.** Чудесная дружба. — «Советская Украина», 1962, № 7, с. 176—180.
Про дружбу І. Я. Франка і М. В. Лисенка.
- Загайкевич М.** Иван Франко і українська музыка. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1958. 119 с.
На стор. 79—80 — музыка М. Лисенка на слова письменника.
- Загайкевич М.** Українська музыка в житті і творчості Франка. — «Вітчизна», 1956, № 9, с. 131—140.
У статті подаються відомості про творчі зв'язки І. Франка з М. Лисенком.
- Козицький П.** Тарас Шевченко і музична культура. К., 1959. 29 с. (Т-во для поширення політичних і наукових знань УРСР).
На стор. 20 — про спільність ідейних та естетичних поглядів М. Лисенка і Т. Шевченка; на стор. 20—22 — про створення Лисенком музики до «Кобзаря» Т. Шевченка.
- Козицький П.** Тарас Шевченко і українська музична культура. — «Вісті АН УРСР», 1942, № 1-2, с. 91—101.
У статті розглядається творчість М. В. Лисенка на слова поета.
- Козицький П.** Тарас Шевченко і українська музична культура. — «Дніпро», 1948, № 7, с. 111—119.
Про вплив поета на творчість М. В. Лисенка.
- Козицький П.** Франко і музична культура. — В кн.: Вінок Івану Франкові. К., «Радянський письменник», 1957, с. 105—109.
У статті дана характеристика творчих стосунків І. Франка і М. Лисенка.
- Лисенко О.** Их еднала любовь до народу. — В кн.: Вінок Івану Франкові. К., «Радянський письменник», 1957, с. 187—292.
Про М. Лисенка та І. Франка.
- Лисенко О.** М. В. Лисенко і І. С. Нечуй-Левицький (З нових матеріалів до книги «Про Миколу Лисенка»). — «Дніпро», 1959, № 4, с. 139—145. (Спогади, публікації, документи).
- Людкевич С.** Иван Франко і музыка. — В кн.: Вінок Івану Франкові. К., «Радянський письменник», 1957, с. 178—183.
На с. 182 — згадка про романси М. Лисенка на слова І. Франка.

- М. Горький про М. Лисенка.** (3 листа М. Горького до Коцюбинського). — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 18.
- Полфьоров Я.** Іван Франко у музиці. — «Червоний шлях», 1926, № 5-6, с. 230—234.
- Ревуцький Д.** Музика М. Лисенка до «Кобзаря» Т. Шевченка. — У зб. нот: Лисенко М. Повна збірка творів. Т. II. Музика до «Кобзаря» Т. Шевченка. Вип. 1. Харків — Київ, «Мистецтво», 1933, с. 3—18.
- Ревуцький Д.** Шевченко в музиці. — «Радянська музика», 1938, № 6, с. 20—31.
На стор. 21—25 — розгляд творчості М. Лисенка на слова поета.
- Скороход В.** Шевченко в музиці. — «Советская музыка», 1939, № 3, с. 119—120.
- Хомичевський М.** Франко і музика. — «Мистецтво», 1956, № 4, с. 9—11.
М. В. Лисенко записував від І. Франка народні пісні та створював на його тексти романси і хори.
- Хомичевський М.** Франко і музична творчість. — Наукові записки. (Житомирський державний педагогічний інститут ім. І. Франка). Серія історико-філологічна, пам'яті Івана Франка. Житомир, 1956, с. 130—147.
Про твори М. Лисенка на слова І. Франка.
- Шреер-Ткаченко А.** Тарас Шевченко и музыка. (К столетию со дня смерти). — «Советская музыка», 1961, № 3, с. 87—91.
У статті автор розглядає музику М. В. Лисенка до «Кобзаря» Т. Г. Шевченка.
- Штейнберг Е.** Из истории украинской музыкальной культуры. Н. В. Лысенко и И. Я. Франко. — Ученые записки. (Государственный научно-исследовательский институт театра, музыки и кинематографии. Сектор музыки). Т. 2. Л., 1958, с. 353—377.

VI. АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

- Горюхина Н.** Основные черты украинской классической музыки и их развитие в хоровом творчестве советских украинских композиторов. К., 1956. 18 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра теории музыки).
Автор досліджує хорову творчість М. В. Лисенка.
- Гудзенко А.** Народнопесенные основы оперного творчества Н. В. Лысенко. К., 1955. 14 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра истории украинской музыки).
- Дашак З.** Камерно-инструментальные произведения и исполнительская деятельность Н. В. Лысенко. К., 1955. 12 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра струнно-смычковых инструментов).
- Дремлюга Н.** Украинская фортепианная музыка и фортепианное творчество композитора Л. Н. Ревуцкого. К., 1951. 36 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра композиции).
Аналізуються фортепіанні твори М. Лисенка.

- Коломєц А.** Важнейшие дополнительные эпизоды в новой редакции оперы «Тарас Бульба» Н. В. Лысенко. К., 1956. 16 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра теории композиции).
- Параско З.** Музыка Н. В. Лысенко к «Кобзарю» Т. Г. Шевченко. К., 1956. 18 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра истории украинской и зарубежной музыки).
- Юсов А.** Характерные черты многоголосия в хоровом творчестве Н. В. Лысенко. К., 1955. 17 с. (Киевская государственная ордена Ленина консерватория им. П. И. Чайковского. Кафедра украинской музыки).

VII. ЕПІСТОЛЯРНА СПАДЩИНА М. В. ЛИСЕНКА

- Возняк М.** До життя й діяльності М. Лисенка. — «Життя й революція», 1928, № 5, с. 133—145.
На стор. 136—138 надруковано два листи М. В. Лисенка до Ол. Кониського, на стор. 138—141 — шість листів до Ом. Огоновського.
- Із листів Миколи Лисенка.** — У кн.: Студинський К. Галичина й Україна в листуванні 1862—1884 рр. Матеріали до історії української культури в Галичині та її зв'язки з Україною. Т. 1, Харків — Київ, «Пролетар», 1931, с. 105—110.
Надруковані: один лист — до Івана Микити; два листи — до Ол. Барвінського; два — до Анатолія Вахнянина і один — до Паант. Куліша.
- Лисенко М.** Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського. — «Українська література», 1942, № 7-8, с. 214—221.
- Лисенко О.** Живий голос. — «Вечірній Київ», 1962, 22 березня.
Епістолярна спадщина М. В. Лисенка.
- Лисенко О.** З листування М. В. Лисенка. (До історії друкування першого випуску збірника Українських народних пісень в обробці М. В. Лисенка). — «Радянська музика», 1941, № 2, с. 36—41.
- Лист М. В. Лисенка до М. К. Заньковецької.** — У кн.: Вінок спогадів про Заньковецьку. К., «Мистецтво», 1950, с. 243. (Державний музей театрального мистецтва УРСР та Українське театральне товариство).
- Листи М. В. Лисенка.** — «Музика», 1927, № 5—6, с. 42—45.
Надруковано шість листів до С. Дрімцова.
- Листи Петра Сокальського до Миколи Лисенка.** У кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. I, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 173—178.
- Листування М. В. Лисенка і П. П. Сокальського.** — В кн.: Карішева Т. П. П. Сокальський. Нарис про життя і творчість. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959, с. 227—238.
- Листування Миколи Лисенка з Борисом Познанським.** — У кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. I, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 143—172.

- Листування Миколи Лисенка з Іваном Нечуєм-Левицьким.** В кн.: Музей діячів науки та мистецтва України. Зб. історико-філологічного відділу, № 94, т. I, присвячений Миколі Лисенкові. К., 1930, с. 125—142.
- Міжковський В.** Листи М. Лисенка до І. Шрага. — «Музика», 1924, № 4—5, с. 40—48.
- Письма Лысенко.** — «Советская музыка», 1951, № 6, с. 36—101.
До Ф. М. Колесса та В. В. Бесселя.

VIII. СПОГАДИ ПРО ЛИСЕНКА

- Коваленко П.** Чутливе серце. — «Радянська культура», 1962, 25 березня.
Спогади про М. В. Лисенка.
- Колесса Ф.** Спогади про Миколу Лисенка. Львів, «Вільна Україна», 1947. 64 с.
- Кротович Е.** Из воспоминаний. [О Н. В. Лысенко]. — «Советская музыка», 1962, № 10, с. 58—60.
- Лисенко О. М. В. Лисенко.** (Спогади сина). К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959. 267 с.
Рец.: Михайлов М. Спогади про М. В. Лисенка. — «Київська правда», 1960, 12 березня.
- Лысенко О.** Микола Лысенко. Воспоминания сына. М., «Молодая гвардия», 1960.
Рец.: Потупейко М. Правдива щира книга. — «Вітчизна», 1962, № 6, с. 206—207.
- Сарана А.** Сын рассказывает об отце. — «Красное знамя», 1961, 25 июля.
- Лисенко О.** Полюби прекрасное смолоду. — «Правда Украины», 1962, 22 марта.
- Лисенко О.** Про Миколу Лисенка. Спогади сина. К., «Радянський письменник», 1957. 154 с.
Рец.: Беляев В. Про Миколу Лисенка. — «Советская музыка», 1958, № 4, с. 154—155; Михайлов Н. Воспоминания о Н. Лысенко. — «Музыкальная жизнь», 1957, № 2, с. 23; Михайлов М. Книга про Миколу Лисенка. — «Радянська Україна», 1958, 9 квітня.
- Лисенко О.** Про Миколу Лисенка. — «Жовтень», 1960, № 1, с. 121—129.
- Лисенко О.** Співець України. — «Україна», 1956, № 19, с. 18—20; № 24, с. 19—20.
Із спогадів про М. В. Лисенка.
- Лисенко О.** Спогади про батька. — «Вітчизна», 1957, № 3, с. 169—184.
Рец.: Рильський М. Спомини О. М. Лисенка про батька. — «Вітчизна», 1957, № 3, с. 168.
- Литвиненко-Вольгемут М.** Зустріч з композитором. [М. В. Лисенком]. — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 21—22.
- Марьяненко И.** Прошлое украинского театра. Воспоминания. М., «Искусство», 1954. 250 с.
На с. 209—210 — про музику М. В. Лисенка до п'єси «Остання ніч» і опери «Енеїда».

Мишиша М. Незабутні зустрічі. — «Робітнича газета», 1962, 22 березня.

Із спогадів про М. В. Лисенка.

Ревуцький Д. М. В. Лисенко — хоровий диригент. (Слідами неопублікованих спогадів). — «Радянська музика», 1937, № 4, с. 34—40.

Рильський М. Спомини О. М. Лисенка про батька. — В кн.: Рильський М. Про людину для людини. Статті про літературу та мистецтво. К., «Радянський письменник», 1962, с. 345—348.

Овчинників В. М. В. Лисенко в Москві. (Спогади). — «Музика», 1927, № 5-6, с. 31—34.

Пухальський В. Микола Віталійович Лисенко. — «Музика масам», 1929, № 2, с. 18—21.

Спогади про зустрічі з композитором в Петербурзі і Києві.

Рильський М. Лисенко. (Клаптики споминів). — «Музика», 1927, № 5-6, с. 27—31.

Рильський М. Микола Лисенко. (Клаптики споминів). — «Українська література», 1941, № 1-2, с. 157—163.

Ротач П. Лисенко-диригент. — «Зоря Полтавщини», 1962, 9 грудня. Із спогадів Г. Ф. Сінкевича — учасника студентського хору, яким керував композитор.

Садовський М. Мої театральні згадки. 1881—1917. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1956.

На стор. 175, 186—187 — спогади про М. В. Лисенка.

Саксаганський П. — Думки про театр. К., «Мистецтво», 1955.

На стор. 69 — про постановку опери «Утоплена» М. В. Лисенка у Харкові. (1883).

Тобілевич С. Мої стежки і зустрічі. К., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1957. 474 с. На стор. 25—62 та 425—428 — спогади про композитора М. В. Лисенка.

ІХ. МАТЕРІАЛИ ПРО ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ М. В. ЛИСЕНКА

Андрієвський Н. Боян землі української. — «Радянська культура», 1962, 4 жовтня.

Відзначення 120-річчя з дня народження і 50-річчя з дня смерті М. В. Лисенка на батьківщині композитора в с. Гриньки, Полтавської області.

Гербольд В., Пругло Т. і Чуча О. Чародій української музики. Святкування ювілею М. В. Лисенка на його батьківщині. — «Зоря Полтавщини», 1962, 2 жовтня.

У с. Гриньки Семенівського району.

Городской Я. Вечер пам'яті Н. В. Лисенко в Уфе. — «Советская Украина», 1942, 13 мая.

Каталог виставки, присвяченої Миколі Лисенкові. З нагоди 85-ліття з дня його народження і 15-ліття з дня смерті. 1842—1912. К., Київ — друк. 1-ша фото-літо-друк., 1927. 40 с. На обкладинці назва М. Лисенко. 1842—1912—1927. (Українська Академія наук).

Київ. Виставка пам'яті М. Лисенка. — «Нове мистецтво», 1926, № 32, с. 17. [Хроніка].

- Клименко Я.** Як сонце. Вшанування пам'яті М. Лисенка в с. Гриньки. — «Радянська Україна», 1962, 3 жовтня.
- Мінківський О.** Імені М. В. Лисенка. — «Радянська культура», 1962, 2 грудня.
Про організацію і проведення Республіканського конкурсу вокалістів.
- Назаренко Ю.** Пісня Лисенка житиме. Всенародне вшанування М. Лисенка на його батьківщині в с. Гриньки Полтав. обл. — «Літературна Україна», 1962, 5 жовтня.
- Перунов В.** Конкурси імені М. В. Лисенка. — «Радянська культура», 1962, 19 квітня.
- Республіканська ювілейна шевченківська виставка.** Каталог-путівник. К., 1941. 152 с. (Управління у справах мистецтва при РНК УРСР).
На стор. 139—140 — вітрини 8 та 11. Творчість М. В. Лисенка до «Кобзаря» Т. Г. Шевченка.
- Ф. П.** Виставка-концерт пам'яті М. Лисенка (Полтава). — «Музика масам», 1928, № 3-4, с. 20.
З нагоди 15-річчя з дня смерті композитора.
- Ювілейна виставка пам'яті М. В. Лисенка.** — «Життя й революція», 1927, № 1, с. 110.
- Ювілеї Лисенка.** — «Червоний шлях», 1927, № 5, с. 203.
Про виставку пам'яті композитора.
- Юрмас Я.** Виставка пам'яті М. В. Лисенка. — «Музика», 1927, № 2, с. 34—37. (Дописи).
- Юрмас Я.** Виставка пам'яті М. Лисенка в Києві. — «Нове мистецтво», 1927, № 27, с. 10—11.
- Юрмас Я.** З київського музичного життя. — «Нове мистецтво», 1926, № 32, с. 10—11.
Про концерти з творів М. В. Лисенка.
- Юрмас Я.** На київській концертній естраді. — «Нове мистецтво», 1928, № 3, с. 12—13.
Концерт пам'яті М. В. Лисенка у виконанні капели «Думка».
- Юрмас Я.** На київській концертній естраді. — «Нове мистецтво», 1928, № 12, с. 12—13.
Вечір з вокальних творів М. В. Лисенка.

Х. БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

- Лисенко О. М.** Неопубліковані твори М. Лисенка. — «Україна», 1941, № 2, с. 10.
- Лысенко О.** Хронограф жизни и деятельности Н. В. Лысенко. — В кн.: Гозенпуд А. А. Н. В. Лысенко и русская музыкальная культура. М., Музгиз, 1954, с. 137—153.
- Лисенко О.** Хронографічний довідник творів М. В. Лисенка, вміщений у ХХ-томному виданні. — У зб. нот.: Лисенко М. В. Зібрання творів у двадцяти томах. Т. 20. К., «Мистецтво», 1956, с. 121—157.
- Михайлов Н.** В статье «Собрание сочинений Н. В. Лысенко». — «Советская музыка», 1952, № 6, с. 120.
Про помилки, допущені автором в статті, надрукованій в журналі «Советская музыка», 1952, № 3.

Михайлов Н. Собрание сочинений Н. В. Лысенко. — «Советская музыка», 1952, № 3, с. 101—102.

Огляд II та XII томів.

Полфьоров Я. Дати першого видання друкованих творів М. Лисенка. — В кн.: Шевченко. Річник другий. Інститут Тараса Шевченка. Харків, Державне видавництво України, 1930, с. 245—247.

Янчук Г. та Слоницький Ю. Як вшанувати пам'ять Лисенка. — «Музика», 1925, № 7-8, с. 290—292.

Автори пропонують видати повне видання творів композитора.

А. І. Касперт

1904

1. Комаров М. Библиографический указатель музыкальной и литературной деятельности Н. В. Лысенка : (1863–1903 гг.). Киев, 1904. 25 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Комаров.pdf>.

1912

2. Пчілка О. Микола Лисенко. Київ : Час, 1912. 72 с. (Життєписи українських діячів). URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Лисенко.pdf>.

1913

3. Будищанець В. Славний музика Микола Лисенко, його життя і праця. Полтава : [б. в.], 1913. 47 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Будищанець.pdf>.

1947

4. Колесса Ф. М. Спогади про Миколу Лисенка. Львів : Вільна Україна, 1947. 64 с. : нот.

1952

5. Архімович Л., Гордійчук М. М. В. Лисенко життя і творчість / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії. Київ : Мистецтво, 1952. 244 с. : іл.

1955

6. Архімович Л. Лисенко і російська музична культура. *Російсько-українські мистецькі зв'язки* : збірник / упоряд. Ю. Костюк. Київ, 1955. С. 100–113.

1957

7. Лисенко О. Про Миколу Лисенка. Спогади сина / літературний виклад Бориса Хандроса. Київ : Рад. письменник, 1957. 156 с.

1958

8. Атанасов П. Український композитор М. В. Лисенко і Болгарія. *Вітчизна*. 1958. № 11. С. 182–183.

1959

9. Лисенко О. М. М. В. Лисенко. Спогади сина. Київ : Мистецтво, 1959. 272 с.
10. Лисенко О. М. В. Лисенко і діячі української культури. *Лисенко О. М. М. В. Лисенко. Спогади сина*. Київ, 1959. С. 50–114.

11. Лисенко О. М. В. Лисенко і І. С. Нечуй-Левицький. *Дніпро*. 1959. № 4. С. 139–145.
12. Лисенко О. Ювілей М. В. Лисенка. (Свято української прогресивної культури). *Лисенко О. М. М. В. Лисенко. Спогади сина*. Київ, 1959. С. 127–139.

1960

13. Лисенко О. Про Миколу Лисенка. *Жовтень*. 1960. № 1. С. 121–129.
14. Лысенко О. Микола Лысенко. Воспоминания сына. Москва : Молодая гвардия, 1960. 254 с. (Жизнь замечательных людей ; Вып. 18).

1962

15. Булат Т. П. Народна пісня – джерело музики М. В. Лисенка. *Народна творчість та етнографія*. 1962. № 3. С. 64–75.
16. Василенко З. І. М. В. Лисенко як збирач народних пісень. *Народна творчість та етнографія*. 1962. № 4. С. 50–55.
17. Дурнев І. Микола Лисенко та його опера "Тарас Бульба". *Жовтень*. 1962. № 12. С. 116–122.
18. Коваленко П. Народний Боян. *Вітчизна*. 1962. № 11. С. 191–194.
19. Михайлов М. З джерел народних. 120 років з дня народження М. В. Лисенка. *Зоря Полтавщини*. 1962. 23 берез. С. 4.

1963

20. Архімович Л., Гордійчук М. М. В. Лисенко. Життя і творчість. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Мистецтво, 1963. 354 с.
21. Булат Т. П. М. В. Лисенко і слов'янство. До історії українсько-слов'янських музичних зв'язків. *Славистичний збірник / АН УРСР, Укр. комітет славистів*. Київ, 1963. С. 424–444.
22. Два неопубліковані листи Ф. М. Колесси до М. В. Лисенка. *Народна творчість та етнографія*. 1963. № 2. С. 108–110.
23. Дурнев І. А. Народнопісенні основи опери М. Лисенка "Тарас Бульба". *Народна творчість та етнографія*. 1963. № 2. С. 38–44.

1964

24. Василенко З. І. Видатний теоретик музичної фольклористики. *Народна творчість та етнографія*. 1964. № 6. С. 49–54.
25. Лисенко М. В. Листи / упоряд., прим. та коментарі О. Лисенка ; вступ. ст. М. Рильського. Київ : Мистецтво, 1964. 533 с.

1965

- 26.Бібліографія / укладач А. І. Касперт. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 200–221.
Бібліографічний покажчик охоплює літературу про М. В. Лисенка, яка була надрукована в Радянському Союзі за період 1917-1962 рр.
- 27.Булат Т. П. Героїко-патріотична тема в творчості М. В. Лисенка / АН УРСР ; Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ : Наук. думка, 1965. 151 с.
- 28.Булат Т. П. М. В. Лисенко і сучасність. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 173–184.
- 29.Василенко З. І. Пропагандист народної пісні. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 98–117.
Місце М. В. Лисенка в розвитку української музично-фольклористичної науки.
- 30.Гордійчук М. М. Митець-громадянин. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 3–16.
Формування світогляду М. Лисенка і його мистецьких прагнень.
- 31.Гуць М. В. Лисенко і пісенна культура народів Югославії. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 146–164.
- 32.Дурнев І. А. Опера "Тарас Бульба" на українській радянській оперній сцені. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 185–199.
- 33.Загайкевич М. П. М. В. Лисенко і прогресивна музична культура Західної України. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 118–133.
- 34.Золочевський В. Н. Посилення ролі діатоніки в образах українських народних пісень для голосу з фортепіано М. В. Лисенка. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 31–52.
- 35.Костюк О. Г. М. В. Лисенко про суспільно-виховні функції музики. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук

- УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 17–30.
36. Кротевич Є. Микола Віталійович Лисенко. *Кротевич Є. М. Київські зустрічі. Спогади про людей, факти й події.* Київ, 1965. С. 47–55.
Спогади про Миколу Лисенка.
37. Лисенко О. Слово про батька / літературний запис Б. Хандроса. *Вітчизна.* 1965. № 9. С. 177–186.
Остан Лисенко про життя і діяльність свого батька – українського композитора Миколу Лисенка.
38. Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ : Наук. думка, 1965. 221 с.
39. Пилипчук Р. Я. М. В. Лисенко на Буковині. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 134–145.
40. Штундер З. К. Народнопісенна ладовість як основа гармонії М. В. Лисенка. *Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві* / Акад. наук УРСР; Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1965. С. 53–97.
Музичний стиль композитора, зокрема такі головні його компоненти, як ладовість, гармонія і модуляція.
41. Штундер З. К. Паралельно-змінний лад в українських народних піснях і творах М. В. Лисенка. *Народна творчість та етнографія.* 1965. № 1. С. 41–51.

1966

42. Гудзенко А. В. Про народність мелодики опер М. В. Лисенка. *Народна творчість та етнографія.* 1966. № 5. С. 55–62.
43. Лисенко О. М. М. В. Лисенко. Спогади сина / вступ. ст. М. Рильського. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Мистецтво, 1966. 362 с.

1967

44. Листи М. В. Лисенка до П. Д. Мартиновича / Підготовка до друку і вступ. ст. Тамари Булат. *Народна творчість та етнографія.* 1967. № 3. С. 57–71.
45. Лисенко О. М. Сонце української музики. До 125-річчя з дня народження М. В. Лисенка. Київ : Тов-во «Знання», 1967. 48 с.
46. Гудзенко А. Про народність Лисенкових опер. *Народна творчість та етнографія.* 1967. № 2. С. 28–32.
47. Жарков А. Миллионноголосый хор. К 125-летию со дня рождения М. Лысенко. *Радуга.* 1967. № 3. С. 140–148.

48. Загайкевич М. Танцювальний фольклор у творчості М. В. Лисенка. *Народна творчість та етнографія*. 1967. № 2. С. 32–38.
49. Залашко А. Чарівник української музики. *Комсомолец Полтавщини*. 1967. 9 серп. С. 4.
50. Лобас П. Лисенко і Котляревський. *Зоря Полтавщини*. 1967. 22 берез. С. 4.
51. Хандрос Б. Лисенковими слідами. До ювілею батька української музики. *Вітчизна*. 1967. № 3. С. 151–153.
Про перебування М. В. Лисенка в Лейпцизі.

1968

52. Дяченко В. П. Микола Віталійович Лисенко. Життя і діяльність. 2-ге вид. Київ : Муз. Україна, 1968. 119 с.
53. Лисенко М. В. у спогадах сучасників / упоряд. Остап Лисенко ; ред. та коментарі Ростислава Пилипчука. Київ : Музична Україна, 1968. 822 с.

1969

54. Засенко О. З епістолярної спадщини М. В. Лисенка. *Радянське літературознавство*. 1969. № 7. С. 70–77.
55. Мартусь В. За мотивами "Енеїди". *Вітчизна*. 1969. № 9. С. 215–216.
До історії створення однойменної опери М. Лисенка за мотивами бурлеску І. Котляревського.

1972

56. Василенко З. І. Фольклористична діяльність М. В. Лисенка. Київ : Наук. думка, 1972. 186 с.
57. Нестеренко Г. До 130-річчя з дня народження М. В. Лисенка. *Архіви України*. 1972. № 1. С. 60–63.
Публікація архівних документів.
58. Хандрос Б. Слідами одного листа. *Вітчизна*. 1972. № 3. С. 195–200.
Про лист М. Лисенка до Д. І. Яворницького.

1973

59. Булат Т. П. Микола Лисенко. Київ : Муз. Україна, 1973. 106 с. : іл.

1974

60. Лисенко О. "Коли розлучаються двоє...". *Вітчизна*. 1974. № 11. С. 190–195.
Із книги споминів про батька "М. В. Лисенко".

1976

61. Бас Л. Перша сторінка (М. В. Лисенко). *Бас Л. О. Розповіді про композиторів*. Київ: Муз. Україна, 1976. Вип. 1. С. 3–14. (Бібліотечна серія).
62. Жук В. Цікавий документ про М. В. Лисенка. *Зоря Полтавщини*. 1976. 18 січ. С. 4.
Про тісні зв'язки М. В. Лисенка з революціонерами, що діяли на Україні.

1980

63. Бородін М. У вирі боротьби. Штрихи до біографії М. Лисенка. *Вітчизна*. 1980. № 10. С. 215–219.

1982

64. Гудим П. Прекрасний союз: До 140-річчя з дня народження М. В. Лисенка. *Комсомолец Полтавщини*. 1982. 20 берез. С. 3.
65. Драч І., Миколайчук І. З молодих літ Миколи Лисенка : уривок із кіноповіді "Фантазія на тему дикої троянди-шипшини". *Літературна Україна*. 1982. 14 січ. С. 5.

1983

66. Драч І., Миколайчук І. Микола Лисенко, або Фантазія на тему дикої троянди-шипшини : кіноповідь у 2-х ч. *Дніпро*. 1983. № 4. С. 69–110.
67. Локощенко Г. І. М. В. Лисенко на Сумщині. *Народна творчість та етнологія*. 1983. № 4. С. 86–87.

1985

68. Чаговець В. М. Лисенко. 2-ге вид., випр., доп. Київ : Муз. Україна, 1985. 25 с.

1986

69. Архімович Л. Б. М. В. Лисенко "Тарас Бульба". Київ : Муз. Україна, 1986. 72 с. : портр.

1988

70. Товстуха Є. Микола Лисенко : оповідання про композитора. Київ : Рад. письменник, 1988. 343 с.

1990

- 71.Осадця О. П. Прижиттєві видання творів М. В. Лисенка. *З історії книги та бібліографії*: зб. наук. праць / відп. ред. М. В. Лізанець ; АН УРСР, Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника. Київ, 1990. С. 36–52.

1991

- 72.Невідомі сторінки спогадів Олени Пчілки про Миколу Лисенка / вступ. ст. і комент. Р. Пилипчука. *Народна творчість та етнографія*. 1991. № 4. С. 37–47.
- 73.Горола М. Фольклорні мотиви у творчості Миколи Лисенка. *Народна творчість та етнографія*. 1991. № 6. С. 21–30.
- 74.Лісецький С. Микола Віталійович Лисенко : життєвий і творчий шлях. *Лісецький С. Українська музична література для 4-5 кл. ДМШ*: навч. посібник. Київ, 1991. С. 130–134.

1992

- 75.Арсенич П. Взаємини Миколи Лисенка з Володимиром Шухевичем. *Народна творчість та етнографія*. 1992. № 3. С. 85–87.
- 76.Архімович Л., Гордійчук М. М. В. Лисенко : 3-тє вид., допов. й перероб. Київ : Муз. Україна, 1992. 256 с. + 1 л. портр.
- 77.Гордійчук М. Микола Лисенко і відродження української культури. *Народна творчість та етнографія*. 1992. № 2. С. 11.
- 78.Дроздова Л. С. Шевченко і Лисенко. *Українська мова і література в школі*. 1992. № 3/4. С. 52–54.
- 79.Катренко А. М., Денисенко С. Д. М. Лисенко і національно-визвольний рух на Україні у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. *Український історичний журнал*. 1992. № 7/8. С. 48–59.
- 80.Макаренко О. І молитва, і гімн були написані М. В. Лисенком для свого народу. Нині вони звучать на його честь. *Зоря Полтавщини*. 1992. 24 берез. С. 2.
Святкування ювілею М. В. Лисенка на його батьківщині в с. Гриньки.
- 81.Мукасевич Л. Силует Миколи Лисенка: до 100-річчя від дня народження. *Людина і світ*. 1992. № 3. С. 44–49.
- 82.Ротач П. П. По духу брат Тараса : до 150-річчя від дня народження укр. композитора М. В. Лисенка. Полтава : Криниця, 1992. 35 с.
- 83.Скорульська Р. З шевченкової колиски. *Голос України*. 1992. 21 берез. С. 13.
- 84.Скорульська Р. Микола Лисенко. *Слово і час*. 1992. №3. С. 23–28.
- 85.Фісун М. І струни Лисенка живі... *Зоря Полтавщини*. 1992. 17 берез. С. 2.
Вшанування пам'яті видатного українського композитора.

86. Шевчук О. Титан духу: до 150-річчя з дня народження М. В. Лисенка. *Політика і час*. 1992. № 3. С. 80–84.
87. Юрченко М. Страждання і біль, і захват... *Старожитності*. 1992. № 5. С. 2–3.
Замовчувані сторінки творчості Миколи Лисенка.
88. Яросевич Л. Українська Боян: До 150-річчя основоположника української класичної музики Миколи Лисенка. *Дзвін*. 1992. № 5/6. С. 119–126.

1993

89. Булат Т. Нью-Йорк святкує ювілей М. Лисенка. *Музика*. 1993. № 4. С. 27.

1994

90. Гнатюк Л. А. Микола Лисенко і Лейпцизька консерваторія: німецька музично-теоретична школа як фундамент європейської музичної освіти: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 / Київ. держ. консерваторія імені П. І. Чайковського. Київ, 1994. 18 с.

1995

91. Щербанюк І. Духовна спадкоємиця Миколи Лисенка. *Дивослово*. 1995. № 2. С. 17–19.
Творчі взаємини Л. Українки з М. Лисенком.

1996

92. Русова С. Микола Лисенко. *Русова С. Вибрані педагогічні твори*. Київ, 1996. С. 289–292.
93. Ірклієнко В. С. Вивчення музичної творчості М. Лисенка на уроках музики в початкових класах. *Шляхи вдосконалення навчально-виховного процесу в початкових класах та дошкільних закладах*: зб. статей за матеріалами міжвуз. наук.-практ. конф., квіт. 1996 р. / Полт. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1996. Ч. II. С. 54–60.
94. Маріо М. Д. Роль релігійних творів Лисенка в духовному вихованні особистості. *Шляхи вдосконалення навчально-виховного процесу в початкових класах та дошкільних закладах*: зб. статей за матеріалами міжвуз. наук.-практ. конф., квіт. 1996 р. / Полт. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1996. Ч. II. С. 61–63.
95. Сулім Р. Муза романтизму. *Музика*. 1996. № 5. С. 20–21.
М. Лисенко і Ф. Шопен.

1997

96. Абліцов В. "Наша музика... в європейському світі надто молода". До 155-річчя Миколи Лисенка. *Голос України*. 1997. 22 берез. С. 1, 6.

97. Гнатюк Л. Педагогічна діяльність М. В. Лисенка. *Наукові записки психолого-педагогічного факультету*: зб. ст. / Полт. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1997. Ч. 1. С. 79–88.
До проблеми формування українського музичного професіоналізму.
98. Добровольський В. Від міфів до фактів. *Музика*. 1997. № 3. С. 26–27.
Творча діяльність Миколи Лисенка.
99. Кононенко М. Микола Лисенко: із "Спогадів". *Зоря Полтавщини*. 1997. 23 лип. С. 3.
100. Лубко М. Батько української музики. До 155-річчя з дня народження М. В. Лисенка. *Молода громада*. 1997. 28 берез. - 3 квіт. (№ 13). С. 1–2.
101. Ротач П. Його любов і гнів. *Полтавська думка*. 1997. 21 берез. С. 8.
До ювілею М. Лисенка.
102. Степанська О. Римський-Корсаков і Лисенко: історія творчих стосунків. *Музика*. 1997. № 3. С. 23–25.
103. Стороха Є. "...Я усе те на музиек перевів". М. В. Лисенко та І. П. Котляревський. *Зоря Полтавщини*. 1997. 22 берез. С. 3.
104. Студьонова Л., Клименко О. Вірний, незабутній друг. *Голос України*. 1997. 31 трав. С. 12.

1998

105. Булат Т. Микола Лисенко і його роль у зростанні всеслов'янської слави української пісні. *Народна творчість та етнографія*. 1998. № 2/3. С. 3–16.
106. Миколаєнко Г. Перемоги, після яких... так сумно на душі. Дні Лисенка у Полтаві. *Зоря Полтавщини*. 1998. 14 квіт. С. 3.

1999

107. Маріо М. Православна духовна музика як виховний чинник у просвітницькій діяльності М. В. Лисенка. *Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка* / ред. Пащенко В. О. Полтава, 1999. Вип. 1 (5). С. 39–44. (Педагогічні науки).
108. Маріо М. Д. Виховне значення духовної музики М. В. Лисенка. *Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчої спадщини В. М. Верховинця*: зб. наук. пр. / Полт. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 1999. С. 136–140.
109. Ротач П. Микола Лисенко (1842–1912). *Ротач П. Колоски з літературної ниви*: короткий літературний календар Полтавщини. Полтава, 1999. С. 149–152.
Полтавщина в житті і творчості М. Лисенка.

2000

110. Горак Я. Микола Лисенко та Анатоль Вахнянин. *Дзвін*. 2000. № 11/12. С. 94–97.
111. Грищенко Т. Формування національних засад музично-естетичного виховання в гімназіях. Педагогічна діяльність М. Лисенка, К. Стеценка, О. Кошиця. *Рідна школа*. 2000. № 1. С. 56–59.
112. Панчина Н. Публіка лишала залу в захваті: гастрольно-концертна діяльність М. Лисенка (за листуванням композитора). *Українська культура*. 2000. № 2. С. 36–37.
113. Ротач П. Син козацької вольниці. Рідний край у долі М. В. Лисенка. *Ротач П. І слово, і доля, і пам'ять* : статті, дослідження, спогади. Полтава, 2000. С. 315–324.
114. Тумакова Л. Микола Лисенко – творець прекрасного і величного. (Бінарний урок, 3 клас). *Початкова школа*. 2000. № 7. С. 26–28.

2001

115. Дейнеко Н. Г. М. В. Лисенко – сонце української музики. *Відкритий урок: розробки, технології досвід*. 2001. № 4. С. 71–72.
116. Корній Л. М. В. Лисенко. *Корній Л. П. Історія української музики* : підручник / ред. Г. Півторак. Київ ; Нью-Йорк, 2001. Ч. 3 : ХІХ ст. С. 252–461.
Життя і творчий шлях (С. 252-275), Естетичні засади й загальна характеристика творчості (С. 275-284), Фольклористична діяльність. Обробка народних пісень (С. 284-298), Камерно-вокальні твори (С. 298-325), Хорова творчість (С. 325-363), Музично-театральна творчість(С. 363-438), Інструментальна музика (С. 438-461).
117. Летичевська О. Опера М. Лисенка "Тарас Бульба". Особливості національного виконавського стилю хорових сцен. *Народна творчість та етнологія*. 2001. № 3. С. 92–97.
118. Ткачук Н. Творці прекрасного і величного. *Початкова освіта*. 2001. № 7. С. 9.
Виховна година, присвячена життєвому і творчому шляху Миколи Лисенка.

2002

119. Василенко О. "Сонце української музики". Миколі Лисенку – 160. *Освіта*. 2002. № 18/19 (берез.). С. 15.
120. Скорульська Р. На обріях нового тисячоліття. До 160-річчя від дня народження Миколи Лисенка. *Українська культура*. 2002. № 3. С. 8.

2003

121. Бахонько Н., Економова О., Макарова Е. Віковічні джерела (літературно-музична композиція до дня народження Миколи Лисенка). *Мистецтво та освіта*. 2003. № 1. С. 13–16.
122. Изваріна О. М. М. Гоголь і українська опера (М. Лисенко та П. Сокальський) : монографія / Донецький держ. ун-т економ. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Донецьк : ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2003. 216 с.
123. Кірєєва Т. М. В. Лисенко та його оточення у культурному житті України наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2003. № 2. С. 198–206.
124. Микола Лисенко у спогадах сучасників: у 2 т. / Націон. муз. акад. України імені П. І. Чайковського, Київ. держ. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого ; упоряд. Р. Я. Пилипчук. Київ : Музична Україна, 2003. Т. 1. 344 с. : іл.

2004

125. Вакуленко Н. Сонце української музики. *Дитячий садок*. 2004. 15. С. 5.
Микола Віталійович Лисенко .

2006

126. Зозуляк К. Шістдесят одна візитна картка у франковому домі. *Дзвін*. 2006. № 1. С. 124–138.
127. Катренко А. М. Оpubлікований епістолярій Миколи Віталійовича Лисенка: огляд-рецензія. Київ, 2006. 31 с.
128. Устенко К. О. Микола Лисенко і становлення хорового професіоналізму в Україні : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Рівненський держ. гуманітарний ун-т, Каф. пісенно-хорової практики та постановки голосу. Рівне : Зень О. М., 2006. 202 с.
129. Хіміч М., Глушкова С. М. В. Лисенко – основоположник української фольклористики. *Імідж сучасного педагога*. 2006. № 2. С. 17–21.

2007

130. Галкіна Н. В., Тхай Н. Л. Українське козацтво у повісті М. Гоголя "Тарас Бульба" та однойменній опері М. Лисенка. *Зарубіжна література в школах України*. 2007. № 11. С. 33–34.
131. Дзюба І. Місце Миколи Лисенка в українській культурі. *Дзюба І. З криниці літ* : у 3-х т. Київ, 2007. Т. 2 : Шевченко і світ; Естетика і

культурологія; Знайомство з десятою Музою; "Бо не просто мова, звуки..."; Тернисті дороги порозуміння. С. 693–706.

132. Танана Р. Микола Лисенко і Шевченкова могила. *Дзвін*. 2007. № 3. С. 92–98.

2008

133. Злепко В. До дружньої справи. *Шкільний світ*. 2008. № 38. Вкладка. *Система музичного виховання на основі творчості українських композиторів кінця XIX – початку XX ст.: М. Лисенка, К. Стеценка, М. Леонтовича*.

2009

134. Історія таланту. Микола Лисенко (1842–1912). *Шкільний світ*. 2009. № 10. С. 12.
135. Антонець Н. Штрихи до педагогічного портрета Миколи Лисенка. *Рідна школа*. 2009. № 11. С. 69–73. *Про педагогічну діяльність українського композитора, основоположника української класичної музики Миколи Віталійовича Лисенка (1842–1912)*.
136. Орлова Є. М. В. Лисенко (1842–1912 рр.). *Мистецтво в школі*. 2009. № 3. С. 8–12.
137. Хіміч М., Глушкова С. Виховне значення хорових духовних творів Миколи Лисенка. *Педагогічні науки* : зб. наукових праць / Полтавський держ пед ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2009. Вип. 2. С. 136–141. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/726/1/Glushkova.pdf>.
138. Хіміч М. Д., Глушкова С. І. Виховне значення хорових духовних творів у педагогічній спадщині М. В. Лисенка. *Постметодика*. 2009. № 7. С. 41–43.
139. Хіміч М. Православна духовна музика Микола Лисенко. *Музичне краєзнавство Полтавщини: від витоків до сьогодення* / Полтавська обласна державна адміністрація, Головне управління освіти і науки, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. Полтава, 2009. С. 148–152.
140. Чубакова Т. Матеріали до курсу "Визначні постаті України" : Микола Лисенко. *Історія в школах України*. 2009. № 11. С. 44–48.

2010

141. Гальчинський Б. Значення етнографічно-фольклорної діяльності Миколи Лисенка для українського національного відродження другої половини XIX століття. *Українознавство*. 2010. № 4. С. 261–264.

142. Задорожнюк М. А. Тарас Бульба Н. В. Гоголя в музикальному втілюванні Н. В. Лисенка. *Русский язык и литература в учебных введениях*. 2010. № 2. С. 22–23.
Об опере Н. В. Лисенко "Тарас Бульба" по повести Н. В. Гоголя.
143. Козуб К. Його музика вічна. *Край*. 2010. № 4 (72). С. 17.
Про Миколу Лисенка.
144. Маріо М. Д. Духовне виховання молоді в музично-просвітницькій діяльності М. В. Лисенка: стаття / Полт. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, каф. музики. Полтава: ПДПУ, 2010. 5 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Himich3-Mario.doc>.

2011

145. Поза шкільною програмою. *Освіта України*. 2011. № 53/54. С. 15.
Творчий зв'язок М. Старицького та М. Лисенка.
146. Корнева В. Український Боян. *Зоря Полтавщини*. 2011. № 47/48. С. 4.
Про українського композитора Миколу Віталійовича Лисенка.
147. Шаркунова О. І. З народних джерел. М. Лисенко. Інтродукція з опери "Тарас Бульба" (Курс "Музичне мистецтво", 5 клас). *Мистецтво в школі*. 2011. № 4. С. 25–28.

2012

148. 170 років із дня народження Миколи Лисенка. *Методичні діалоги*. 2012. № 3. С. 46–47.
Про українського композитора Миколу Віталійовича Лисенка (1842–1912).
149. Берегова О. М. Диригентська діяльність Миколи Лисенка: естетико-світоглядні орієнтири у світлі проблеми музичної комунікації. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2: До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 62–69.
150. Бондарчук В. О. Микола Лисенко та Черкащина. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2: До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 146–152.
151. Бородавкін С. О. Оперний оркестр Бориса Лятошинського та сценічні інтерпретації опер Миколи Лисенка. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2: До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 118–127.
Особливості оркестру в оперних творах Б. Лятошинського "Золотий

обруч" і "Щорс", а також його оркестровку опери М. Лисенка "Тарас Бульба".

152. Веселовська Г. І. Традиції і новаторство сценічних інтерпретацій творів Миколи Лисенка у театрі Миколи Садовського. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 80–87.
153. Віценя Л. І знову – "Наталка Полтавка". *Зоря Полтавщини*. 2012. № 46. С. 1.
В Полтавському обласному академічному музично-драматичному театрі імені М. В. Гоголя відбулася прем'єра опери "Наталка Полтавка" в рамках музичного фестивалю "І струни Лисенка живі...", присвяченого 170-річчю із дня народження Миколи Лисенка".
154. Глазова О. Микола Лисенко. *Методичні діалоги*. 2012. № 3. С. 50–53.
Текст для контрольного аудіювання (10-11 класи) про життя і творчість українського композитора Миколи Лисенка (1842-1912).
155. Глазова О. Тексти для переказу із творчим завданням (10–11 класи). Микола Лисенко. *Методичні діалоги*. 2012. № 3. С. 54–55.
Про творчість українського композитора Миколи Віталійовича Лисенка (1842-1912).
156. Гнатюк Л. А. Микола Лисенко і Лейпцизька консерваторія. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 19–33.
Роль консерваторії у формуванні творчої особистості М. Лисенка.
157. Григор'єв В. І козаки, і музиканти. До 170-річчя Миколи Лисенка. *Зоря Полтавщини*. 2012. № 43. С. 1.
Родовід українського композитора Миколи Віталійовича Лисенка (1842-1912).
158. Григор'єв В. Лисенки. *Григор'єв В. М. На вітрах історії* : монографія. Полтава, 2012. С. 146–160.
Рід Лисенків походить із козацької старшини часів Богдана Хмельницького. Засновником роду вважається козацький ватажок Вовгура Лис, сподвижник Максима Кривоноса, посаджений на палю Яремою Вишневецьким за знищення його замку в Лубнах.
159. Дзюба І. М. Місце Миколи Лисенка в українській культурі. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 3–10.

160. Корній Л. П. Микола Лисенко як творець української національної моделі романтичного стилю. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 11–18.
161. Кричинська О. В. Неокласичні тенденції у творчості Миколи Лисенка (на прикладі "Української сюїти" для фортепіано ор. 2). *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 40–44.
162. Кучер В. "До Лисенка в Україні не існувало жодного професійного хорового колективу" : розмову вів Олександр Данилець. *Урядовий кур'єр*. 2012. № 57. С. 18.
Про українського композитора і хорового диригента М. В. Лисенка. Лисенко і Полтавщина.
163. Мартиненко О. В. Микола Лисенко в культурницькому пантеоні української міжвоєнної еміграції. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 139–145.
Розкрито процеси формування колективної пам'яті про М. В. Лисенка в середовищі української міжвоєнної еміграції.
164. Оскоменко-Парулава Т. " І струни Лисенка живі!". *Зоря Полтавщини*. 2012. № 68/69. С. 6.
До 170-річчя українського композитора Миколи Лисенка на Полтавщині відбувся ювілейний музичний фестиваль. У Полтавському національному педагогічному університеті ім. В. Г. Короленка мистецтвознавець Євген Махновець прочитав лекцію "Нові сторінки біографії Артемія Веделя".
165. Остроухова Н. В. Опері Миколи Лисенка на одеській сцені. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 95–101.
166. Пясковський І. Б. Поліфонія в обробках українських народних пісень Миколи Лисенка. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 45–53.
Історичний розвиток цього жанру в українській музиці ХХ - ХХІ ст..
167. Рожок В. І. Музичний театр Миколи Лисенка: інтерпретації опери "Тарас Бульба" на київській сцені. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 70–79.

168. Садовникова Д. В. Культурницька діяльність Миколи Лисенка в середовищі "Київська Громада". *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 128–138.
169. Сисоєва Н. Геній української музики. *Шкільний світ*. 2012. № 11. Вкладка.
Інформаційний бібліографічний список до 170-річчя від дня народження Миколи Лисенка.
170. Скорульська Р. М. Подвижник людського духу. До 170-річчя від дня народження та 100-річчя з дня смерті М. В. Лисенка (1842–1912). *Календар знаменних і пам'ятних дат*. 2012. № 1. С. 122–134.
171. Скриль В. " ...Наш славний Бояне". До 170-річчя М. В. Лисенка. *Зоря Полтавщини*. 2012. № 46. С. 2.
172. Скриль В. І. М. В. Лисенко і громадсько-культурне життя Полтави початку ХХ ст. *Край*. 2012. № 3 (95). С. 5–6.
Участь М. В. Лисенка у відкритті пам'ятника І. П. Котляревському в Полтаві.
173. Сулім Р. А. Дитячі опери Миколи Лисенка та їх сценічна доля. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 102–117.
Визначено роль опери в українській культурі ХІХ – ХХІ ст.
174. Танана Р. Микола Лисенко і Шевченкова могила. До 170-річчя від дня народження М. В. Лисенка. *Слово Просвіти*. 2012. № 12. С. 12.
175. Танана Р. Він часто бував на Тарасовій горі. До 170-річчя від дня народження М. В. Лисенка. *Рідний край* : альм. Полтав. держ. пед. ун-ту / голов. ред. М. Степаненко. Полтава, 2012. № 1 (26). С. 236–242. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1834/1/Tanana.pdf>.
176. Таранченко О. Г. Микола Лисенко у роботі над оперним лібрето: особливості творчого процесу. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 54–61.
177. Фрайт О. В. Фортепіанна спадщина як вияв психологічних рис особистості Миколи Лисенка. *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 34–39.
178. Цебрій В. Храм мистецтва носить ім'я українського корифея. *Полтавський вісник*. 2012. № 12. С. 23.
Про Полтавське музичне училище ім. Миколи Лисенка. До 110-річчя з часу заснування училища і 60-річчя з часу присвоєння імені Миколи

Лисенка. Засновником музичного училища в Полтаві був Ахшарумов Дмитро Володимирович (1864–1938).

179. Чепалов О. І. "Наталка-Полтавка" Миколи Лисенка: опера чи "теє то як його"? (Спокуси традиціоналізму та діалоги із сучасністю). *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2012. № 2 : До 170-річчя від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка. С. 88–94.
180. Чернов А. Він у музиці став теж "великим Кобзарем". 22 березня – 170 років з дня народження корифея українського мистецтва, композитора Миколи Лисенка. *Полтавський вісник*. 2012. № 12. С. 23.
181. Чернов А. Україна була сонцем його життя. Микола Віталійович Лисенко. *Українське слово*. 2012. № 21. С. 11.
Про українського композитора з Полтавщини Миколу Віталійовича Лисенка (1842–1912).

2013

182. Андрейко М. Вплив М. Лисенка на наукову діяльність В. Щепотьєва. *Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика : VIII міжнародна студ. наук.-практ. конф., (Полтава, 14-15 березня 2013 р.) : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Белгород. гос. ун-т, Католицький Люблін. ун-т Іонна Павла II (Польща), Ун-т м. Копенгаген, Пед коледж імені Н. Зейл (Данія), ЛІ Коледж штат Теннессі(США), Рівнен. ін-т слов'янозн. Київ. славістич. ун-ту. Полтава, 2013. Ч. 2. С. 244–245. (Психолого-педагогічний факультет).*
183. Гулько Л. "Жалібний марш". *Літературна Україна*. 2013. № 23. С. 15.
Про нотне видання М. Лисенка "Жалібний марш ...", приурочене до 27-х роковин смерті Т. Г. Шевченка. Слова належать Лесі Українці, музика Миколі Лисенку.
184. Дмитренко Т. Г. Література в кантаті ("Музичне мистецтво", 5-й клас). *Мистецтво в школі*. 2013. № 4. С. 8–9.
Урок музики про кантату українського композитора Миколи Лисенка на слова Т. Г. Шевченка "Радуйся, ниво неполитая".
185. Сегеда С. П. Микола Лисенко. *Сегеда С. П. Український пантеон*. Київ, 2013. С. 169–173.
186. Скорульська Р. Композитор Микола Лисенко в житті Лесі Українки. *Українська мова й література в сучасній школі*. 2013. № 9. С. 58–64.
187. Тітова Г. І. "Наталка Полтавка" Миколи Лисенка на сцені Національної опери України (режисерська інтерпретація Дмитра

Смолича). *Часопис національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2013. № 2. С. 70–78.

188. У краю Миколи Лисенка. Творчість полтавських композиторів і музикантів / уклад. Т. Г. Парулава ; Управління культури Полтав. облдержадміністрації, Нац. спілка композиторів України, Полтав. обл. організація Нац. Спілки композиторів України, Полтав.обл. від-ня Укр. фонду культури. Полтава : АСМІ, 2013. 184 с. : іл.

Збірка вміщує статті музикознавців про найбільш цікаві події, що відбувалися у Потаві з 2005 по 2012 рр. Додаються програми фестивалів "Дні Миколи Лисенка у Полтаві" (2008-2012 рр.).

189. Чепіль О. Дні Миколи Лисенка у Полтаві – 2011. У краю Миколи Лисенка. Творчість полтавських композиторів і музикантів / уклад. Т. Г. Парулава ; Управління культури Полтав. облдержадміністрації, Нац. Спілка композиторів України, Полтав. обл. організація Нац. Спілки композиторів України, Полтав.обл. від-ня Укр. фонду культури. Полтава, 2013. С. 67–70.

Фестиваль класичної і сучасної української музики проходив під гаслом "Дні Миколи Лисенка у Полтаві - 2011". Третій день розпочався у залі ПНПУ імені В. Г. Короленка де приймали участь Камерний вокальний ансамбль "Тисяча років музики" історичного факультету (худ. керівник - Ірина Цебрій) та Фольклорний ансамбль імені Павла Бакланова "Жива вода" факультету філології та журналістики (худ. керівник Лариса Бакланова).

2014

190. Корній Л. Микола Лисенко. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки : монографія. Київ, 2014. С. 242–273.

Життя та творчість українського композитора.

191. Корній Л. Пізній період культурницької діяльності й творчості Миколи Лисенка. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки : монографія. Київ, 2014. С. 290–296.

192. Корній Л., Сюта Б. Музична культура середини – другої половини ХІХ століття. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки : монографія. Київ, 2014. С. 197–242.

З історії української музики : музичне життя й музична освіта, музична фольклористика та музикознавство. Музична творчість попередників та сучасників Миколи Лисенка. Про Лисенка М. В., Сокальського П. та ін. Музично-театральне мистецтво. Симфонічна музика. Камерно-вокальна, інструментальна музика. Церковна музика. Хорова музика.

193. Микола Лисенко. *Розкажіть онуку*. 2014. груд. (№ 12). С. 14.

194. Степаненко Н. "Наш велетень", "наш великий кобзар". Микола Лисенко у спогадах і думках редактора часопису "Рідний край" Олени Пчілки. *Рідний край*: альманах Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. Полтава, 2014. № 1 (30). С. 151–157. URL: <http://dspace.pnpri.edu.ua/bitstream/123456789/4196/1/33.pdf>.
195. Степаненко Н. Микола Лисенко про українські «народні музичні струменти» кобзу та бандуру. *Рідний край*: альм. Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. Полтава, 2014. № 2 (31). С. 181–184. URL: <http://dspace.pnpri.edu.ua/bitstream/123456789/5758/1/StepanenkoN.pdf>.
196. Терехова Н. Музей видатних діячів української культури. *Пам'ятки України: історія та культура*. 2014. № 10. С. 2–5.
Про музеї видатних діячів української культури Л. Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського, М. Старицького.

2015

197. Жулинський М. Віддався Україні глибиною всього життя. [Микола Лисенко]. *Жулинський М. Слово на сторожі нації*. Київ, 2015. С. 670–673.
198. Коляда І., Коляда Ю., Вергун С. Микола Лисенко. Харків: ПЕТ, 2015. 128 с.
199. Ритаровська О. Є. Творчість Миколи Лисенка як відображення життя народу (модельний урок у 8-му класі). *Мистецтво в школі*. 2015. № 9. С. 38–41.

2016

200. Коляда І. Діячі українського національного відродження: історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики (науково-популярний нарис). *Історія в школі*. 2016. № 4. С. 1–4; № 7/8. С. 13–18; № 11/12. С. 1–4.
201. Український геній музики. *Школа*. 2016. № 5. С. 64–71.
Про життєвий і творчий шлях М. В. Лисенка.
202. Фаріон І. Мовосвіт композитора Миколи Лисенка. *Слово Просвіти*. 2016. 21-27 січ. (№ 3). С. 6–7; 28 січ.-3 лют. (№ 4); 10 лют. (№ 5); 11-17 лют. (№ 6).

2017

203. Кадирова Л. Микола Віталійович Лисенко. Творче коло... *Слово Просвіти*. 2017. 30 берез.-5 квіт. (№ 13). С. 12–13.
204. Коляда І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики. Його концерти перевершили усі сподівання. Виконавська, педагогічна, і науково-

- фольклористична діяльність. (1867–1874). *Історія в школі*. 2017. 2017. № 1/2. С. 13–16; № 3/4. С. 1–7.
205. Коляда І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики (науково-популярний нарис). "Та це ж сам народ промовляє" (І. Франко). Микола Лисенко та його портрети "Тарас Бульба". *Історія в школі*. 2017. № 7/8. С. 1–4.
206. Коляда І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики (науково-популярний нарис). *Історія в школі*. 2017. № 9/10. С. 14–22; № 11/12. С. 1–6.
207. Малик М. Лисенко Микола Віталійович. *Край*. 2017. берез. (№ 3 (155)). С. 21–22.
208. Щербанюк І. До проблеми екології лисенкознавства: ad fontes!. *Студії мистецтвознавчі*. 2017. № 1. С. 73–81.

2018

209. Грегуль А. Його вітала Одеса. *Київ*. 2018. № 3/4. С. 167–170.
210. Зборовський А. Микола Лисенко, Рівненщина і світ. *Слово Просвіти*. 2018. 30 серп.-5 верес. (№ 35). С. 11.
211. Кизименко О. Видатні постаті Харківщини. Усний журнал для учнів 9–11-х класів. *Шкільний світ*. 2018. берез. (№ 5). С. 21–33.
212. Коляда І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики (науково-популярний нарис). "...завдяки родині вийшли щирими українцями...". *Історія в школі*. 2018. № 1. С. 1–6.
213. Коляда І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. Микола Лисенко: гетьман української музики (науково-популярний нарис). *Історія в школі*. 2018. № 2/3. С. 7–14.
214. Овчаренко О. Музика мого народу. Урок музичного мистецтва в 4-му класі. *Шкільний світ*. 2018. трав. (№ 9). С. 12–22.

2019

215. Борсук К. І. Микола Лисенко – гетьман української музики (музично-літературний журнал, 9–11 кл.). *Виховна робота в школі*. 2019. № 1. Вкладка. С. 18–20.
216. Гальонка О. А. Михайло Старицький і Микола Лисенко: зустріч зі словом і музикою. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2019. № 22/24. С. 85–90.

217. Кожушко Л. Сенсації навчання музикуванню. У Києві 105 років тому Микола Лисенко відкрив першу Українську музичну школу. *Україна молода*. 2019. 26-27 лип. (№ 82). С. 14.
218. Юффе О. Невідомий Лисенко, або п'ять фактів з життя митця. *Полтавський вісник*. 2019. 25 лип. (№ 30). С. 8.

2020

219. Зінченко С. Урок позакласного читання для учнів 2-3 класів "Ми відвідуємо театр". *Початкова школа*. 2020. № 5/6. С. 64.
Розробка уроку за казкою-оперою Миколи Лисенка "Коза-дереза".
220. Корній Л. Тадей і Максим Рильські та Микола Лисенко: вплив середовища на формування особистості. *Народна творчість та етнологія*. 2020. № 3. С. 94–103.
221. Макаренкова Л. Реалізм у творах українських митців. Мистецькі посвідки для учнів 7–8-х класів із предметів "Музичне мистецтво" та інтегрованого курсу "Мистецтво". *Шкільний світ*. 2020. № 9. Вкладка. С. 1–9.
222. Полевіна О. Розповіді про музикантів. *Дзвін*. 2020. № 7. С. 110–119.
Семен Гулак-Артемівський. Микола Леонтович. Микола Лисенко.
223. Приходько Н. Сонце української музики. Матеріал для екскурсиводів з розділу "Микола Лисенко". *Дитячий садок. Мистецтво*. 2020. № 4. С. 80–85.
224. Рибалка В. "Музика у світі казки". *Журавлик*. 2020. № 2. С. 13; № 3. С. 12.
Сценарій бібліотечного заходу за творчістю Миколи Лисенка для молодших школярів.
225. Чередник О., Козлова В. Розвиток кантилені в учнів-вокалістів (на прикладі романсів М. Лисенка та О. Білаша). *Шляхи вдосконалення педагогічної майстерності викладачів мистецьких шкіл в умовах трансформаційних викликів сьогодення*: матеріали обл. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, (Полтава, 21-22 трав. 2020 р.) / відп. ред.: О. О. Лобач, Н. Ю. Дем'янюк; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. Ч. 2. С. 134–13

Іменний покажчик

Абліцов В.	96	Дмитренко Т.Г.	184
Андрейко М.	182	Добровольський В.	98
Антонець Н.	135	Драч І.	65, 66
Арсенич П.	75	Дроздова Л.С.	78
Архімович Л.	5, 6, 20, 69, 76	Дурнів І.	17, 23, 32
Атанасов П.	8	Дяченко В.П.	52
Бас Л.	61	Економова О.	121
Бахонько Н.	121	Жарков А.	47
Берегова О.М.	149	Жук В.	62
Бондарчук В.О.	150	Жулинський М.	197
Бородавкін С.О.	151	Загайкевич М.	33, 48
Бородін М.	63	Задорожнюк М.А.	142
Борсук К.І.	215	Засенко О.	54
Будищанець В.	3	Зборовський А.	210
Булат Т.	15, 21, 27, 28, 44, 59, 89, 105	Зінченко С.	219
Вакуленко Н.	125	Злепко В.	133
Василенко З.І.	16, 24, 29, 56	Зозуляк К.	126
Василенко О.	119	Золочевський В. Н.	34
Вергун С.	198	Ізваріна О.М.	122
Веселовська Г.І.	152	Ірклієнко В.С.	93
Віценья Л.	153	Кадирова Л.	203
Галкіна Н.В.	130	Касперт А. І.	26
Гальонка О.А.	216	Катренко А.М.	79, 127
Гальчинський Б.	141	Кіреєва Т.	123
Глазова О.	154, 155	Кизименко О.	211
Глушкова С.	129, 137, 138	Клименко О.	104
Гнатюк Л.	97	Коваленко П.	18
Гнатюк Л.А.	90,156	Кожушко Л.	217
Горак Я.	110	Козлова В.	225
Гордійчук М.	5, 20, 30, 76, 77	Козуб К.	143
Горола М.	73	Колесса Ф.М.	4, 22
Грегуль А.	209	Коляда І.	198, 200, 204, 205, 206, 212, 213
Григор'єв В.	157, 158	Коляда Ю.	198
Грищенко Т.	111	Комаров М.	1
Гудзенко А.	42, 46	Кононенко М.	99
Гудим П.	64	Корнєва В.	146
Гулько Л.	183	Корній Л.	116, 160, 190, 191, 192, 220
Гуць М. В.	31	Костюк О. Г.	35
Дейнеко Н.Г.	115	Костюк Ю.	6
Денисенко С.Д.	79	Кричинська О.В.	161
Дзюба І.М.	131, 159		

Кротевич Є.М.	36	Садовникова Д.В.	168
Кучер В.	162	Сисоєва Н.	169
Летичевська О.	117	Скорульська Р.	120, 186
Лісецький С.	74	Скорульська Р.М.	83, 84, 170
Лисенко О.	7, 9, 10, 11, 12,	Скриль В.	171, 172
(Лысенко О.)	13, 14, 25, 37,	Степаненко Н.	194, 195
	43, 45, 53, 60	Степанська О.	102
Лобас П.	50,	Стороха Є.	103
Локощенко Г.І.	67	Студьонова Л.	104
Лубко М.	100	Сулім Р.	95, 173
Макаренко О.	80	Сюта Б.	190, 191, 192
Макаренкова Л.	221	Танана Р.	132, 174, 175
Макарова Е.	121	Таранченко О.Г.	176
Малик М.	207	Терехова Н.	196
Маріо М.	94, 107, 108, 144	Тітова Г.І.	187
Мартиненко О.В.	163	Ткачук Н.	118
Мартусь В.	55	Товстуха Є.	70
Миколаєнко Г.	106	Тумакова Л.	114
Миколайчук І.	65, 66	Тхай Н.Л.	120
Михайлов М.	19	Устенко К.О.	128
Мукасевич Л.	81	Фаріон І.	202
Нестеренко Г.	57	Фісун М.	85
Овчаренко О.	214	Фрайт О.В.	177
Орлова Є.	136	Хандрос Б.	7, 37, 51, 58
Оскоменко-	164	Хіміч М.	129, 137, 138,
Парулава Т.			139
Остроухова Н.В.	165	Цебрій В.	178
Панчина Н.	112	Чаговець В.	68
Парулава Т.П.	188	Чепалов О.І.	179
Півторак Г.	116	Чепіль О.	189
Пилипчук Р. Я.	39, 53, 72, 124	Чередник О.	225
Полевіна О.	222	Чернов А.	180, 181
Приходько Н.	223	Чубакова Т.	140
Пчілка О.	2, 72	Шаркунова О.І.	147
Пясковський І.Б.	166	Шевчук О.	86
Рибалка В.	224	Штундер З.К.	40, 41
Рильський М.	25, 43	Щербанюк І.	91, 208
Ритаровська О.Є.	199	Юрченко М.	87
Рожок В.І.	167	Юффе О.	218
Ротач П.	82, 101, 109, 113	Яросевич Л.	88
Русова С.	92		